

Jaana Mäläskä

ARKTISESTA VIHERTAPAHTUMASTA POHJOISEEN VIHERPÄIVÄÄN
Pohjoisia viheralan seminaareja 1980-luvulta nykypäivään

ARKTISESTA VIHERTAPAHTUMASTA POHJOISEEN VIHERPÄIVÄÄN
Pohjoisia viheralan seminaareja 1980-luvulta nykypäivään

Jaana Mäläskä
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Puutarhatalouden koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Puutarhatalouden koulutusohjelma, Vihertuotannon suuntautumisvaihtoehto

---

Tekijä: Jaana Mäläskä

Opinnäytetyön nimi: Arktisesta Viherseminaarista Pohjoiseen Viherpäivään – Pohjoisia viheralan seminaareja 1980-luvulta nykypäivään

Työn ohjaaja: Paula Syri

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Kevät 2013

Sivumäärä: 58 + 14 liitesivua

Tämä opinnäytetyö perustuu Pohjois-Suomessa järjestettyjen viheralan seminaarien historiaan ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun syksyllä 2012 järjestämään Pohjoinen Viherpäivä – seminaariin. Työn toimeksiantaja oli Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Pohjoinen Viherpäivä 2012 -seminaarin järjestelyissä olivat mukana myös Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Oulun kaupunki ja Viherympäristöliitto ry. Tilaisuuteen osallistui yli 120 viheralan toimijaa.

Pohjois-Suomessa on järjestetty viheralan seminaareja jo 1980- ja 1990-luvuilla. Arktinen Viherseminaarit järjestettiin Torniossa ensimmäisen kerran osana Vihervuoden 1985 tapahtumia. Tämän jälkeen seminaari järjestettiin joka toinen vuosi vuoteen 1993 saakka. Viherseminaariperinne katkesi ja seuraavan kerran pohjoista seminaaria alettiin suunnitella vuonna 2007 pidetyssä Pohjois-Suomen viherosaamisen neuvottelussa. Pohjoinen Viherpäivä – seminaari järjestettiin ensimmäisen kerran Oulun yliopiston kasvitieteellisellä puutarhalla vuonna 2008. Vuonna 2010 Pohjoisen Viherpäivät –seminaarit järjestettiin Levillä.

Opinnäytetyön tavoitteena oli onnistunut Pohjoinen Viherpäivä lokakuussa 2012. Työssä selvitetään lisäksi kirjallisuuden pohjalta pohjoissuomalaisten viheralan seminaarien historiaa sekä viheralan kehitystä 1980-luvulta nykypäivään. Pohjois-Suomen viherala alkoi kehittyä voimakkaasti 1980-luvulla, jolloin ongelmana oli erityisesti kestävän kasvimateriaalin ja osaavan työvoiman saanti. Vihervuoden 1985 tapahtumat nostivat viheralaa esille Suomessa. Alaa kohtaan herännyt kiinnostus ja kehittämisen halu synnyttivät useita uusia pohjoisia viheralan tutkimus- ja kehittämisprojekteja.

Pohjoinen Viherpäivä 2012 onnistui seminaarista saadun palautteen mukaan hyvin. Viheralan toimijat pitivät Pohjois-Suomen erityisoloihin keskittynyttä seminaaria tärkeänä, koska se luo yhteistyötä ja välittää alan uusinta tietoa. Pohjoinen Viherpäivä-seminaarit toivotaan jatkuvan tulevaisuudessa. Opinnäytetyö kokoaa tiedon viheralan seminaareista Pohjois-Suomessa tulevien seminaarien järjestäjiä varten. Seminaareista kerätyn palautteen perusteella voidaan suunnitella ammatillisia kiinnostavia teemoja ja aihekokonaisuuksia tuleviin tilaisuuksiin.

Asiasanat: Seminaarit, viherala, Pohjois-Suomi

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree programme in horticulture, option of green production

Author: Jaana Mäläskä

Title of thesis: From Arktinen Viherseminaari to Pohjoinen Viherpäivä – Northern green sector seminars from the 1980s to today

Supervisor: Paula Syri

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2013

Number of pages: 58 + 14

This thesis is based on Pohjoinen Viherpäivä 2012 –seminar and the history of green sector seminars in northern Finland. Pohjoinen Viherpäivä 2012 –seminar was organized by the assigner of this thesis, Oulu University of Applied Sciences. University of Oulu Botanical Gardens, City of Oulu and the Finnish Association of Landscape Industries were also involved in organizing the seminar. Pohjoinen Viherpäivä 2012 –seminar had over 120 participants.

Green sector seminars have been held in northern Finland since the 1980s. Arctic green sector seminars were held from 1985 to 1993 in Tornio. After 1993 the seminar tradition was forgotten for years until it was revived in 2007. Pohjoinen Viherpäivä 2008 -seminar was held at the University of Oulu Botanical Gardens. Two years later Pohjoisen Viherpäivät -seminar was held in Levi.

The goal of this thesis was a successful Pohjoinen Viherpäivä seminar in October 2012. This thesis also examines the history of green sector and its seminars in northern Finland. The green sector in northern Finland began to develop strongly in the 1980s. The biggest problems in the industry at the time were the lack of hardy plant material and competent workers. Increasing interest towards the green sector in mid 1980s generated several new research and development projects in northern Finland.

According to the feedback Pohjoinen Viherpäivä 2012 -seminar was successful. A seminar concentrating on the special conditions of northern Finland is important to green sector professionals. Pohjoinen Viherpäivä –seminars help transmit the newest knowledge and create co-operation in the area. The tradition of northern green sector seminars is hoped to continue. This thesis gathers information which will help plan and organize future green sector seminars.

Keywords: Meetings, green sector, garden business, landscaping, urban planning

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ABSTRACT.....	4
1 JOHDANTO	6
2 VIHERALA POHJOIS-SUOMESSA	8
2.1 Luonnonolosuhteet.....	8
2.2 Viheralan toimijat Pohjois-Suomessa	9
2.3 Viheralan kehittyminen pohjoisessa ja seminaarien taustaa	12
3 ARKTISET VIHERSEMINAARIT 1985-1993.....	18
3.1 Ensimmäinen Arktinen vihertapahtuma 1985	18
3.2 Arktinen viherseminaari 1987	19
3.3 Arktiset Viherseminaarit vuosina 1989 ja 1991	20
3.4 Arktinen viherseminaari 1993	21
4 POHJOISET VIHERPÄIVÄT 2008 JA 2010	23
4.1 Pohjois-Suomen viherosaamisen neuvottelu.....	23
4.2 Pohjoinen Viherpäivä 2008	24
4.3 Pohjoisen Viherpäivät 2010.....	26
5 POHJOINEN VIHERPÄIVÄ 2012	29
5.1 Seminaarin järjestäjät	29
5.2 Seminaarin aiheiden valinta	30
4.3 Luennoitsijat	31
5.4 Näytteilleasettajat.....	33
5.5 Markkinointi ja viestintä.....	34
5.6 Käytännönjärjestelyt	35
5.7 Osallistujat ja osallistuja-analyysi	39
5.8 Palaute ja sen analyysi	40
6 VIHERALAN TULEVAISUUS POHJOIS-SUOMESSA	44
6.1 Tulevat Pohjoinen Viherpäivä -seminaarit.....	44
6.2 Pohjoisen viheralan kehitys tulevaisuudessa	46
7 POHDINTA	48
LÄHTEET	50
LIITTEET	59

1 JOHDANTO

Eteläisen ja pohjoisen Suomen välillä on huomattavia eroja luonnonolosuhteissa. Kasvukausi on pohjoisessa jopa kaksi kuukautta Etelä-Suomea lyhyempi. Pohjois-Suomen ankarat luonnonolosuhteet ja lyhyt kasvukausi luovat pohjoisen viheralalle erityisiä haasteita. Näiden haasteiden vuoksi alan tietotaito ja yhteistyö ovat pohjoisessa erityisen tärkeitä. Pohjoisessa onkin järjestetty viheralan seminaareja jo 1980-luvulla.

Arktinen Vihertapahtuma järjestettiin Torniossa osana Vihervuoden 1985 tapahtumia. Seminaarista tuli perinne ja se järjestettiin Torniossa joka toinen vuosi vuoteen 1993 saakka. Vuonna 2007 viheralan toimijat kokoontuivat aktivoimaan alan toimintaa pohjoisessa. Tuossa kokouksessa päätettiin jatkaa viheralan pohjoissuomalaisia seminaareja. Pohjoinen Viherpäivä 2008 järjestettiin Oulussa osana Vihervuoden 2008 tapahtumia. Seminaarin aiheina olivat ilmastonmuutos, matkailu, viherrakentamisen kasvit ja viheralan tulevaisuuden näkymät. Vuonna 2010 Pohjoisen Viherpäivät järjestettiin Levillä, jossa aiheena oli Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli onnistunut Pohjoinen Viherpäivä-seminaari lokakuussa 2012. Pohjoinen Viherpäivä 2012 järjestettiin Oulussa ja sen järjestelyistä vastasi Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Seminaarin suunnittelussa olivat mukana myös Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Oulun kaupunki ja Viherympäristöliitto ry. Seminaarin teemana oli tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot.

Opinnäytetyön tekijänä osallistuin seminaarin suunnitteluun ja toteutukseen. Toimin suunnitteluryhmän kokouksissa sihteerinä, kartoitin seminaarin sopivia ajankohtaisia aiheita ja luennoitsijoita, suunnittelin ja toteutin markkinointia sekä tiedottamista. Suunnittelin ja toteutin seminaarin palautekyselyn. Palautteen perusteella pyrin kehittämään seminaaria edelleen. Tässä opinnäytetyössä tallennan lisäksi Pohjois-Suomen viheralan seminaarien historiatietoa tulevaisuuden käyttöön. Tarkastelin työssäni myös Pohjois-Suomen viheralan kehittymistä 1980-luvulta tähän päivään. Lähteinä käytin Arktisten Viherseminaarien ja Pohjoisten Viherpäivien kokemuksia ja niistä kirjoitettua tietoa. Käytin lehtiartikkeleita, raportteja ja haastattelin Arktisen Vihertapahtuman 1985 järjestämisessä mukana ollutta maisema-arkkitehti Anneli Ruohosta. Pohjoinen Viherpäivä 2012-seminaarin toimintaympäristönä oli pääosin Pohjois-Suomi eli

Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat. Alueen suurimpiin kaupunkeihin kuuluvat Oulu, Rovaniemi, Kemi ja Tornio.

2 VIHERALA POHJOIS-SUOMESSA

2.1 Luonnonolosuhteet

Köppenin ilmastoluokituksen mukaan Suomi kuuluu lumi- ja metsäilmaston kostea- ja kylmätalviseen tyyppiin. Tarkemmin Suomen ilmasto voidaan jakaa viiteen eri vyöhykkeeseen. Eteläisin Suomi kuuluu hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen, jossa kasvukausi on tammen menestymistä varten riittävän pitkä. Keskinen Suomi kuuluu eteläboreaaliseen vyöhykkeeseen, jossa menestyvät esimerkiksi lehmus ja vaahtera. Keski-boreaaliseen vyöhykkeeseen kuuluvat Pohjanmaa ja Kainuu. Vyöhykkeellä on runsaasti soita. Suurin osa Lappia kuuluu pohjoisboreaaliseen vyöhykkeeseen, jossa metsät ovat hidaskasvuisia. Kilpisjärven alue Käsivarressa kuuluu hemiarktiseen vyöhykkeeseen, jossa puuvartisina selviävät vain varpukasvit. (Ilmatieteen laitos 2013a, hakupäivä 23.3.2013.)

Suomen luonnonolosuhteet vaihtelevat runsaasti niin etelän ja pohjoisen kuin lännen ja idän välillä. Termisen kasvukauden pituus keskimäärin on Etelä-Suomessa jopa yli 185 vuorokautta, mutta Pohjois-Lapissa alle 105 vuorokautta. Kasvukausi alkaa etelässä keskimäärin huhtikuun puolen välin tienoilla ja pohjoisessa kesäkuun alussa. (Ilmatieteen laitos 2013b, hakupäivä 24.3.2013.) Sademäärissä on suuria eroja eteläisen ja pohjoisen Suomen välillä ja ne vähenevät pohjoiseen mentäessä. Etelä-Suomessa vuotuinen sademäärä voi olla jopa 750 mm, kun taas Pohjois-Lapissa sademäärä voi olla alle 450 mm vuodessa. Vuoden keskilämpötila vaihtelee eteläisen Suomen 5 ° C:sta Lapin -2 ° C:een. (Ilmatieteen laitos 2013c, hakupäivä 24.3.2013.)

Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien yhteenlaskettu väkiluku oli Tilastokeskuksen mukaan 31.12.2011 hieman yli 660 000, kun taas esimerkiksi Uudenmaan väkiluku oli yli 1,5 miljoonaa (Tilastokeskus 2013, hakupäivä 9.3.2013). Luonnonolot näkyvät selvästi Pohjois-Suomen asutuksessa. Asutus on keskittynyt rannikolle ja jokilaaksoihin. Asutuksen kehittymiseen on vaikuttanut myöhemmin teiden ja rautateiden rakentaminen ja liikenneväylien varrella kaupungit ovat kasvaneet. Lapin tunturialueista taas on kehittynyt suosittuja lomailu- ja talviurheilukeskuksia. (Rikkinen 1994, 125, 130.)

Kasvit kukkivat pohjoisessa runsaasti ja ruohovartisten kasvien kasvu on nopeaa. Puut ja pensaat ovat pohjoisessa hitaampi- ja matalampikasvuisia kuin etelässä. Koristekasvien suhteen

Luonto asettaa pohjoisessa samat rajoitukset kuin luonnonkasveilla. Paikallisia kasvuolosuhteita parantamalla voidaan kuitenkin lisätä koristekasvien kestävyyttä pohjoisissa oloissa. (Ahonen 1986, 15.) Puuvartisten kasvien menestymistä kuvaavien menestymisvyöhykkeiden suhteen Pohjois-Suomi kuuluu V-VIII-vyöhykkeille (Viherympäristöliitto ry 2013b, hakupäivä 9.3.2013). Luonto asettaa siis rajoituksia pohjoisessa menestyville kasvilajeille ja -lajeille. Lyhyt kasvukausi tuo haasteita viherrakentamiselle ja viheralueiden ylläpidolle.

2.2 Viheralan toimijat Pohjois-Suomessa

Viheralaan kuuluu ”viheralueiden suunnittelu, rakentaminen, ylläpito sekä niitä palveleva materiaalien tuotanto, kauppa, hallinto sekä alan koulutus, neuvonta ja tutkimus” (Pehkonen & Jansson 1996, 7). Viheralueita ovat Pehkonen ja Janssonin (1996, 7) mukaan ”pihat ja taajaman tai taajamavyöhykkeen alueet, joiden tehtävänä on mahdollistaa ulkoilu-, leikki- ja urheilutoiminnot sekä täyttää kulttuuriset, ekologiset - , esteettiset, hygieeniset ja liikenteelliset sekä kaupunkirakenteen jäsentämisen vaatimukset”. Laajemman määritelmän mukaan viheralaan voidaan lukea lisäksi ”puutarha-, rakennus- ja maarakennus- sekä kiinteistöalan, maa- ja metsätalouden, luonnonsuojelun sekä käyttäytymistieteitä edustavien sidosryhmien toiminnot”, jotka toimivat edellä mainittujen viheralan osa-alueiden aloilla (Pehkonen & Jansson 1996, 8).

Viheralan arvo oli Suomessa vuonna 2010 noin 1120 miljoonaa euroa, kun luetaan mukaan kunnallinen ja seurakuntien viherrakentaminen ja ylläpito, Tielaitoksen viheralueet, golfkentät sekä yksityis- ja yrityspihojen suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito. Työntekijöitä alalla oli noin 19 000, joista kausityöntekijöitä oli noin 6000. Kunnallisia viheralueita oli vuonna 2010 asukasta kohden 18 m² ja seurakunnilla hautausmaa-alueita 3480 hehtaaria. Viherrakentajia oli Viheraluerakentajat ry:n arvion mukaan 300-400 yrityksen verran. Maisema- ja pihasuunnitteluyrityksiä oli Viherympäristöliitto ry:n mukaan noin 90 kpl, puutarhamyymälöitä 100 ja erilaisten ketjujen puutarhamyymälöitä 360. (Puutarhaliitto ry 2010, hakupäivä 6.3.2013.)

Pohjois-Suomessa on useita viherrakennusta, ylläpitoa ja vihersuunnittelua tekeviä yrityksiä. Lisäksi viheralalla toimivat kaupunkien ja kuntien puisto- ja viheralueista vastaavat yksiköt sekä seurakunnat. Pohjois-Suomen osalta ei löytynyt viheralan yritysten tarkkoja määriä kuin taimistojen ja ryhmäkasvien tuottajien osalta. Internethaun avulla löysin yhteystietoja etsiessäni noin 20 viherrakentajaa ja 30 maisema- ja pihasuunnittelijaa. Yritysten tarkkaa määrää on vaikea

arvioida, sillä monet alan yritykset ovat hyvin pienimuotoisia. Esimerkiksi suunnittelu- ja maarakennusyrietykset ovat usein yhden hengen yrityksiä.

Kunnat ovat suuri viheralan toimija ja työllistäjä. Esimerkiksi Pohjois-Suomen suurimman kaupungin Oulun alueella on 2241 ha rakennettua viheraluetta ja 157 leikkipuistoa. Oulun kaupungilla on käytössä ns. tilaaja-tuottajamalli. Mallin mukaan yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut-tilaajayksikkö tilaa viheralueiden suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon tuotantoyksiköltä (tekninen liikelaitos), alan urakoitsijoilta tai konsulteilta. (Oulun kaupunki, hakupäivä 23.3.2013.) Pohjoisen pienemmistä kunnista esimerkiksi Kemissä on 80 ha puistoja, 32 leikkipuistoa ja 243 km hoidettavia katuja ja teitä (Kemin kaupunki 2013, hakupäivä 23.3.2013).

Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut työllistää viheralueiden suunnitteluun ja valvontaan noin kymmenen henkilöä (Pulkkinen 9.4.2013, sähköpostiviesti). Oulun kaupungin teknisen liikalaitoksen viheralueiden ylläpito työllistää vakituisesti noin 45 henkilöä, joista noin 25 henkilöllä on viheralan koulutus. Lisäksi viheralueiden ylläpito työllistää kesäisin opiskelijoita, työttömiä, viheralan harjoittelijoita ja määräaikaista työntekijöitä yhteensä yli 200 henkilöä, joista noin neljänneksellä on viheralan koulutus. (Kukkola 10.4.2013, sähköpostiviesti.)

Viheralaa kehitetään pohjoisessa tutkimuksen, hankkeiden ja opinnäytetöiden kautta. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksella Rovaniemellä tutkitaan mm. viher- ja maisemarakentamista sekä koristekasveja (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus 2013a, hakupäivä 23.3.2013). Rovaniemellä sijaitsee myös arboretum Apukka, joka on osa MTT:n koordinoimaa kansallista geenivaraohjelmaa. Apukka on noin hehtaarin laajuinen puisto, jolle on istutettu lähes 150 lajia ja lajiketta. (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus 2013b, hakupäivä 23.3.2013). Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikkö tekee viheralan tutkimusta opinnäytetöiden ja erilaisten hankkeiden kautta (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2013, hakupäivä 23.3.2013).

Oulun yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa on tehty viheralaa palvelevaa tutkimusta jo pitkään. Kasvitieteellinen puutarha tutkii mm. kestäviä viherrakentamisen kasveja. Puutarhalla on meneillään esimerkiksi menestymis- ja seurantatutkimuksia sekä Pohjoisen kestävät kasvit (POHKAS)-hanke. POHKAS on Oulun yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa jo pitkään jatkunut hankekokonaisuus, jossa tutkitaan ja kartoitetaan pohjoisessa kestäviä koriste- ja hyötykasveja. Hankkeessa löydettyjä kasveja on otettu myös lisäykseen. Näistä tunnetuin lienee

punakoivu, *Betula pubescens f. rubra*. (Oulun yliopisto 2013, hakupäivä 23.3.2013; Siuruainen, Alanko, Laine & Pihlajaniemi 2004, hakupäivä 23.3.2013.)

Viheralan kasveja myydään taimistoissa, kauppapuutarhoissa sekä erilaisissa puutarhamyymälöissä. Puutarhamyymälöihin luetaan myös erilaisten ketjujen ja markettien kesäpuutarhat ja puutarhaosastot. Suomen pohjoisin taimimyymälä sijaitsee kirjoittajan tietojen mukaan Ivalossa. Taimitarha-ala on selvästi eteläiseen Suomeen keskittynyttä, sillä vuonna 2011 54 % alan tuotannosta sijaitsi Uudenmaan ja Hämeen Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli 11 taimitarhaa kuuden hehtaarin alalla, Kainuussa kaksi taimitarhaa ja Lapin alueella neljä taimistoa kahdeksan hehtaarin alalla. (Puutarhatilastot 2011, 32, 69.) Koristepensaita viljeltiin vuonna 2011 koko maassa 128 ha alalla, josta 5,4 ha oli Pohjois-Suomessa. Koristepuita viljeltiin pohjoisessa 5,4 ha alalla ja koko Suomessa 247 hehtaarilla. Perennaviljelyala oli koko maassa 24,8 ha ja pohjoisessa viljeltiin 2,9 ha alalla. (Puutarhatilastot 2011, 76.)

Pohjois-Suomen alueen taimistot ovat usein pitkälle erikoistuneita. Erityisesti taimistot ottavat huomioon tuotannossaan pohjoisen kestävätkasvit. Alueella on esimerkiksi perennoihin, ruusuihin ja metsänviljelytaimiin erikoistuneita taimistoja (Tajakka 2012, hakupäivä 9.4.2013). Erikoistuminen tuo yrityksille kilpailuvallin myös etelään suuntaavaan markkinointiin. Erikoistumisen ansiosta taimistot tekevät myös paljon yhteistyötä kilpailun sijaan. Pohjoisen viherala on suhteellisen pientä, joten yhteistyö on tärkeää. Useat taimistot käyttävät monia erilaisia myyntikanavia. Lähes kaikilla taimistoilla on suoramyyntiä. Metsäpuiden taimia viljellään sopimusviljelynä. Moni taimisto tuottaa taimia ennakkotilausten mukaan. Osalla on lisäksi verkkokauppa. Pohjoisen taimistoilla on tukkumyyntiä erityisesti Ruotsiin. Lisäksi taimia viedään Hollantiin ja jonkin verran muihin EU-maihin. Vähittäisasiakkaille toimitetaan taimia kotimaan lisäksi mm. Ruotsiin, Norjaan ja Islantiin. (Tajakka 2012, hakupäivä 9.4.2013.)

Pohjois-Suomessa voi kouluttautua viheralalle toisen asteen oppilaitoksissa ja korkeakoulutasolla. Toisen asteen koulutusta viheralalle tarjoavat Oulun seudun ammattiopisto, Lapin ammattiopisto, Kainuun ammattiopisto, Haapaveden ammattiopisto, Savon ammatti- ja aikuisopisto sekä ammattiopisto Luovi (erityisoppilaitos). Ammatillisen koulutuksen tutkinnon voi suorittaa joko puutarhatalouden tai viheralan koulutusohjelmassa. Oulun seudun ammattikorkeakoulu tarjoaa hortonomikoulutusta maisemasuunnittelun koulutusohjelmassa.

2.3 Viheralan kehittyminen pohjoisessa ja seminaarien taustaa

Viheralan haasteita pohjoisessa 1980-luvulla

1980-luvun alussa viherala oli maassamme pieni ja näkymätön. Puutarhaharrastus oli vähäistä eikä pihojen viihtyisyyteen panostettu. Kaupunkiympäristön ei nähty olevan osa luontoa. (Närhi 2007, 12-14.) 1980-luvulla koettiin pohjoisessa olevan paljon maisemallisia virheitä, etenkin Tunturi-Lapin lomakylänpöydissä (Närhi 1987, 936).

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen (VTT) rakennuslaboratorio ja Oulun yliopiston Pohjois-Suomen tutkimuslaitos selvittivät 1980-luvun alkupuolella Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmia ja kehittämistarpeita. Tutkimus toteutettiin silloisten Oulun ja Lapin läänien kunnille lähetettynä kyselynä sekä haastattelujen ja kuntakäyntien yhteydessä tehtyjen haastattelujen avulla. Tutkimuksen päärahoittajana oli kauppa- ja teollisuusministeriö. Vastuullisena johtajana toimi Erkki Alasaarela. (Ahonen, Orpana, Ruohonen, Alasaarela, Lindqvist & Holappa 1986, 5.)

Tutkimuksessa selvisi, että Pohjois-Suomessa ongelmia oli niin vihersuunnittelussa kuin viheralueiden rakentamisessa ja ylläpidossa (Orpana 1986, 46). Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmat poikkesivat 1980-luvulla jonkin verran muusta Suomesta (Kaukolinna 1986, 44). Viheralan suurimpia ongelmia Pohjois-Suomessa olivat tutkimuksen mukaan puute ammattitaitoisesta työvoimasta sekä kestävästä kasvimateriaalista. Myöskään pohjoisen olosuhteet huomioonottavaa viheralan kirjallisuutta ei ollut saatavilla. Pohjoisen kunnat kaipaivat lisäksi tietoa viherrakentamisen ja -hoidon kustannuksista. (Orpana 1986, 48, 53.) Sekä päättäjien että alueen asukkaiden asenteiden koettiin vaikeuttavan viheralan kehitystä (Kaukolinna 1986, 44). Lyhyt ja kiireinen kasvukausi oli ongelma, joka vaikutti myös työvoiman saatavuuteen (Kaukolinna 1986, 44; Orpana 1986, 51). Pohjoissuomalaisia viheralan malleja selvittämään oli perustettu työryhmä, jossa toimivat silloisten Oulun ja Lapin läänien maisema-arkkitehdit (Kaukolinna 1986, 44).

Tutkimuksen mukaan pohjoisessa ei ollut riittävästi taimituotantoa ja taimia tuotiin paljon Etelä-Suomesta ja myös ulkomailta. Esimerkiksi Raahen ja Tornion kaikki kasvimateriaali tuli tuolloin muualta Suomesta. Oulussa tilanne oli kohtuullinen ja 70-80 % kasvimateriaalista tuotettiin itse. Pyrkimyksenä Oulussa, sekä Torniossa ja Kajaanissa, oli tuottaa muutaman vuoden kuluttua itse kaikki kasvimateriaali. Havupuuta oli vastaajien mielestä vaikea saada ja kestävästä puuvartisista

oli puutetta. (Orpana 1986, 34-35.) Kasvimateriaalin saatavuus aiheutti ongelmia kaikissa Lapin kunnissa (Närhi 1987, 936). Viherrakentamisessa alettiin tutkimuksen mukaan kiinnittää huomiota alueen oman kasvillisuuden säilyttämiseen ja hyödyntämiseen muualta tuotavien koristekasvien sijaan. Luonnonkasveja pidettiin viherrakentamisen kannalta hyvin kiinnostavina. (Orpana 1986, 46.)

Muissa Pohjoismaissa, lukuun ottamatta Tanskaa, viheralan ongelmat olivat 1980-luvulla pitkälti samoja kuin Suomessa. Ruotsissa ja Norjassa alan tutkimus oli kuitenkin lähtenyt käyntiin hieman aiemmin kuin Suomessa. Ruotsissa tutkimustoiminta alkoi 1970- ja 1980-lukujen vaihteessa ja Norjassa käynnistyi alan tutkimuksen kehittämistarpeita selvittävä tutkimus vuonna 1981. (Holm 1986, 242.)

Viheralan työtilanne 1980-luvulla

Vihertuotanto työllisti vuoden 1986 tienoilla noin 5000 vakituista ja saman verran tilapäisiä työntekijöitä (Viheralan hallinnon kehittämistarve 1986, 748-749). Lapin ja Oulun läänien kuntien koulutettujen viheralan työntekijöiden määrä oli yhteensä noin 70, joista osa oli tilapäistä työvoimaa. Kunnan palveluksessa oli maisema-arkkitehti Torniossa ja Oulussa. (Orpana 1986, 21.) Viher-suunnitelmat teetettiin usein konsulttityönä. Viheralan ammattilaisista oli pulaa niin suunnittelussa kuin rakentamisessa ja ylläpidossa. Erittymisen huono tilanne oli maaseutukunnissa. (Orpana 1986, 22.) Pohjois-Suomen alueella oli mahdollista kouluttautua puutarhuriksi maatalousoppilaitoksissa Kempeleessä, Rovaniemellä ja Seppälässä Kajaanissa. Kempeleen maaseutuoppilaitoksessa oli mahdollista erikoistua puistopuutarhuriksi. (Orpana 1986, 22.)

Pohjoisen pienillä kunnilla ei ollut varaa puutarhurin palkkaamiseen, mutta vihreyttämislle olisi ollut tarvetta. Lindqvist ehdottaakin Närhen artikkelissa (1987a, 936), että Pohjois-Suomen silloisiin lääneihin palkattaisiin maisema-arkkitehti kuntien konsultiksi. Ehdotus sai paljon julkisuutta myös paikallisissa lehdissä (Närhi 1987a, 936) ja sitä kannattivat useat puhujat myös vuoden 1987 Arktisessa Viherseminaarissa (Rintamäki 1987, 602). Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa ja alan kasvaessa tarvittiin lisää koulutusta (Närhi 1987a, 936; Närhi 1987b, 999.)

Taimipula

Pohjois-Suomen taimipulaa lähdettiin 1980-luvulla paikkaamaan useilla tutkimuksilla ja projekteilla. Ensimmäisiä viheralan tutkimuksia oli vuonna 1983 alkanut yhteispohjoismainen kasvimateriaalitutkimus. Tutkimus aloitettiin suomalais-norjalaisen kulttuurisäätiön stipendillä ja se keräsi, nimesi ja rekisteröi koristekasvien kestäviä pohjoisia kantoja. (Närhi 1985, 1140-1141.) Vuonna 1984 tutkimus jatkui ja laajeni Pohjoiskalottikomitean rahoituksella. Projektin tavoitteena oli nyt myös lisätä kestäväää taimimateriaalia pohjoisille markkinoille sekä lisätä alueen taimituotantoa ja lisätä viheralan työpaikkoja. (Holm 1986, 242; Närhi 1989, 1120-1121.)

Projektin tiimoilta mm. kierrettiin Lappia vuonna 1985 tutustumassa puutarhaharrastajien pihoihin (Peteri 1986, 476-477). Pohjoiskalottiprojekti oli vuoteen 1987 mennessä tuonut esille 121 lajin 473 kantaa, joista ensimmäisten emotaimet olivat alueen viljelijöillä kokeilussa (Närhi 1987b, 999).

Pohjoiskalottiprojekti haarautui myöhemmin kolmeen tehtäväalueeseen. Kalotin Taimi-osuuskunnassa oli mukana 13 puutarhaa ja taimistoa. Kestäväää kasvimateriaalia tuotettiin Rovaniemen maatalous- ja puutarhaoppilaitoksen emokasviasemalla ja siemenkeskuksella. Kolmantena tehtäväalueena oli myös Rovaniemen maatalous- ja puutarhaoppilaitoksella tehty solukkoviljely. Vuoteen 1989 mennessä projekti oli tehnyt 1053 löytöä. Eri lajeja oli löytynyt 370, joista lisäykseen oli valittu 128 lajia. (Närhi 1989, 1120-1121.)

Vuosina 1986-1987 tehtiin Lapin lääninhallituksen rahoittamana viherrakentamisen kasvimateriaalin parantamiseen tähtäävät esitutkimus, jonka vetäjänä oli Erkki Alasaarela. Tutkimuksen tekijöinä olivat Oulun yliopisto ja Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen rakennuslaboratorio. Tutkimuksessa todettiin, että Lapin taimistot välittivät suurimmaksi osaksi etelästä tuotuja kasveja. Yli puolet kuntien tarvitsemasta kasvimateriaalista tuotiin Etelä-Suomesta. Lapin läänissä oli tuolloin rekisterissä 11 taimitarhaa, jotka tuottivat yhteensä noin 30 000 puuvartista kasvia ja 13 000 perennaa. Tuotanto kattoi vain pienen osan todellisesta tarpeesta. Myös luonnonkasvien kaupallista tuotantoa toivottiin lisättävän. Tällöin oli aloitettu myös Pohjois-Suomeen soveltuvien maisemanhoitotapojen ja viheraluejärjestelmien kehittämisprojekti. Projektin tavoitteena oli kehittää pohjoiseen soveltuvia maisemasuunnittelun ja viherrakentamisen valmiuksia. (Närhi 1987b, 999.)

Vuoden 1986 viherrakentamisen ongelmia ja kehitystarpeita Pohjois-Suomessa selvittänyt tutkimus arvioi Lapin läänin tällöiseksi taimitarpeeksi noin 27 000 puuta ja 270 000 pensasta. Lapissa oli tuolloin 11 rekisteröityä taimistoa, jotka tuottivat taimia noin 4 hehtaarin alalla. Yritysten pienehkö koko selittyy runsaalla uusien yritysten määrällä. (Timonen 1988, 505.) Vuoden 1987 Arktisessa Viherseminaarissa pohjoisen taimitarpeeksi arvioitiin 120 000 puuta ja 1,2 miljoonaa pensasta. Määrästä vain 7-8 % tuotettiin tuolloin pohjoisessa. Lähteestä jää epäselväksi tarkoitetaanko määrällä vain Lapin tuotantoa vai Pohjois-Suomea laajemmin. (Etelän miehet perustivat taimiston pohjoiseen 1989, 596.)

Pohjoisen taimituotannon kehittäminen tuotti tulosta. Vuonna 1994 Anu Väinölä kirjoitti, että pohjoisten taimistojen kokemuksen kautta alueelle oli vakiintunut kestävä lajikkeisto. Taimituotannon ongelmat liittyivät tällöin pitkälti lyhyeen kasvukauteen, jonka vuoksi taimistojen oli vaikea löytää työvoimaa. (Väinölä 1994, 168.)

Viheralan hallinto

Viheralan hallinto oli vuoden 1986 tienoilla Suomen kunnissa sekavaa ja pirstaleista. Puistotoimen asema oli usein hallinnossa huono ja alisteinen. Näin ollen viherrakentamisen kysymyksiä ei koettu kunnissa tärkeiksi, mikä näkyi huonosti hoidettuina ja rappeutuneina viheralueina. Varsinaista maisemasuunnittelun korkeakouluopetusta ei tuolloin ollut, mikä näkyi mm. alan tutkimuksen vähyytenä ja aliarvostuksena. Alalle kaivattiinkin ohjeiden ja normien yhtenäistämistä sekä viheralan asioista tiedottamista ja valistamista. Artikkelissa esitettiin, että maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja opetusministeriö ehdottaisivat komiteaa valmistelemaan viheralan kehittämistä ja hallinnon järjestämistä. (Viheralan hallinnon kehittämistarve 1986, 748-749.)

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen rakennuslaboratorion ja Oulun yliopiston Pohjois-Suomen tutkimuslaitoksen Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmia ja kehittämistarpeita selvittäneessä tutkimuksessa todettiin, että viheralan tila oli alueen kunnissa vaihteleva. Viheralan tilastotiedot olivat kunnissa puutteellisia ja niistä saatu informaatio ristiriitaista. Yleisesti ottaen

vastuu viheralueista oli rakennustoimistolla, –osastoilla tai teknisellä virastolla. (Orpana 1986, 20.)

1980-luvulla Lapin ja Oulun läänien pienissä kunnissa käytettiin hyvin vähän tai jopa ei lainkaan rahaa kunnalliseen viherrakentamiseen (Orpana 1986, 44). Monissa kunnissa koettiin kyselyn mukaan, että kuntien päättäjät ja hallinto tarvitsisivat lisää tietoa viheralueista ja niiden rakentamisesta ja hoidosta. Koska alasta ei ollut tietoa, ympäristöasiat koettiin yhdentekeviksi. (Orpana 1986, 24-25.) Tutkimuksen mukaan pohjoisen kunnissa maisemasuunnittelu ja viherrakentaminen miellettiin harvoin osaksi ympäristön rakentamista. Viherrakentaminen nähtiin suunnittelun ja rakentamisen virheiden paikkaajana ja irrallisena maiseman koristeluna. Pohjoisen maalaiskunnissa oli tavallista, että päättäjillä oli välinpitämätön asenne viherrakentamiseen. Tutkimuksessa todettiin, että tiedon lisääntyessä asenteet muuttuvat myönteisemmiksi viheralaa kohtaan. (Orpana 1986, 45, 49). Myös Timonen (1988, 505) kirjoittaa tiedottamisen tärkeydestä asenteiden muuttamisessa.

Viheralan tiedotus

Vuosina 1985, 1996, 2000 ja 2008 järjestetyt Vihervuodet auttoivat viheralaa koskevien asenteiden muuttamisessa myönteisemmiksi (Tarasti 2007, 24). Ensimmäinen Vihervuosi sai alkunsa ympäristöministeriön yhteydessä toimineesta ympäristönsuojeluneuvostosta, jonka tehtävänä oli mm. tehdä lakialoitteita ja lisätä ympäristötietoutta. Viheralan laaja yhteistyöverkosto synnytti teemavuodelle paljon toimintaa. Vihervuoden 1985 ajatuksena oli ”luonto kaupungissa” ja ”luontoa lähellä”. (Närhi 2007, 12-14.)

Vihervuosi 1985 merkitsi Pohjois-Suomen viheralalle suurta edistysaskelta ja aloitti alueella monta tutkimushanketta. Raimo Lindqvist sanoo Seppo Närhen artikkelissa (1987a, 936), että Vihervuosi löi läpi vihreyttämisen kuntien ja kaupunkien päättäjille. Vihervuoden jälkeen alkoivat mm. kasvualue- ja kasviprojektit sekä Pohjoisen maisemanhoidon tapojen suunnittelun projekti. Torniossa alkoi myös yhteistyö Oulun yliopiston kanssa ja viherrakentamiseen sopivien kasvien tutkimus. (Närhi 1987a, 936.)

Viheralan tiedotusta, sekä alan sisäisesti että ulospäin, lisäsi myös valtakunnallinen vihertietokeskusverkosto. Vuonna 1994 Oulun yliopiston kasvitieteellisellä puutarhalla pidetyssä

puutarha-alan seminaarissa esiteltiin Pohjois-Suomen Vihertietokeskus. Keskus oli osa valtakunnallista vihertietokeskusverkostoa ja toimi silloisten Oulun ja Lapin läänien alueella. Vastaperustetun yhdistyksen koordinaatiokeskuksena toimi Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha. Vihertietokeskuksen tarkoituksena oli viheralan neuvonta, koulutus, tutkimustiedon välitys ja ns. viherelämysten tarjoaminen. Keskus pyrki aktivoimaan viheralan eri sektoreiden toimintaa sekä lähentämään tutkimuksen tekijöitä ja siitä hyötyviä. Vihertietokeskus oli vuoteen 1994 mennessä tehnyt mm. kuluttajille suunnatun oppaan, josta löytyi apua puutarhaongelmiin. (Väinölä 1994, 169.)

Viheralan seminaareja on Suomessa järjestetty 1980-luvun alusta lähtien. Suurin alan tapahtuma on vuosittainen valtakunnallinen Viherpäivät. Ensimmäiset Valtakunnalliset Viherpäivät järjestettiin Tampereella vuonna 1980. Tapahtuman taustalla oli Viherrakentajat ry ja Puutarhaliitto. (Närhi 1999, 42-43.)

3 ARKTISET VIHHERSEMINAARIT 1985-1993

Pohjoissuomalaisia viheralan seminaareja järjestettiin Torniossa 1980- ja 1990-luvuilla. Ensimmäinen Arktinen Vihertapahtuma -nimellä järjestetty seminaari pidettiin Torniossa 1985. Tämän jälkeen seminaareja pidettiin joka toinen vuosi vuoteen 1993 saakka.

Arktinen Vihertapahtuma vuonna 1985 sai alkusysäyksensä Vihervuoden 1985, Tornion Asuntomessujen 1987 ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen pohjoisen viherrakentamisen yhteistyötiimin ansiosta. Oulun Valtion teknillisellä tutkimuslaitoksella perustettiin dosentti Erkki Alasaarelan ehdotuksesta 1980-luvun alussa pohjoissuomalaisten maisema-arkkitehtien tiimi. Tämän pohjoisen viherrakentamisen yhteistyötiimin tavoitteena oli kehittää pohjoista maisema-arkkitehtuuria ja viheralaa yleiskaavoituksen tueksi. Idea Arktisesta Vihertapahtumasta lähti Vihervuoden 1985 tapahtumia ja Tornion vuoden 1987 Asuntomessuja suunniteltaessa. (Kaukolinna 1986, 44; Ruohonen 6.2.2013, sähköpostiviesti.)

Ensimmäinen maininta Arktisesta Vihertapahtumasta löytyy tuolloisen Puutarhaliiton maisemakonsultin Heimo Kaukolinnan artikkelista ”Vihervuosi 1985 alkaa olla paketissa” Puutarha-lehdessä (1984, 715). Kaukolinna mainitsee artikkelissaan, että ”arktisen viherseminaarin järjestäminen jossain pohjoisen kunnassa on ollut myös vahvasti mukana ajatuksissa”. Paikkakunnaksi valikoitui asuntomessujen ansiosta Tornio. Seminaaria lähtivät suunnittelemaan mm. Tornion kaupungin maisema-arkkitehti Anneli Ruohonen ja Tornion kaupungin puutarhuri Raimo Lindqvist (Ruohonen 6.2.2013, sähköpostiviesti). Raimo Lindqvist toimi Arktisten Viherseminaarien ns. ”järjestelyväepelinä” (Tihtonen 1993, 450).

3.1 Ensimmäinen Arktinen vihertapahtuma 1985

Arktinen Vihertapahtuma järjestettiin Tornion Peräpohjola-opistolla 13.-14.8.1985. Tapahtumaan osallistui yli 100 henkilöä viheralan eri tahoilta (Arktisia vihertapahtumia Pohjois-Suomessa 1985, 1020; Kaukolinna 1985, 601.) Tapahtuma koostui seminaarista, illan kaikille avoimesta ympäristöiltamasta (Vihertämisen pulmat puheena Torniossa 1985) sekä osallistujien laajasta kiertoajelusta Tornion ja Haaparannan meri- ja jokimaisemissa. Tapahtumaa olivat järjestämässä Tornion kaupungin lisäksi Oulun yliopisto, Suomen Kotiseutuliitto, Suomen Maisema-arkkitehdit

ry sekä Valtion teknillinen tutkimuskeskus. (Arktisia vihertapahtumia Pohjois-Suomessa 1985, 1020; Kaukolinna 1985, 601.)

Vihertapahtuman erityisenä tavoitteena oli viherrakennustyön aktivointi Pohjois-Suomessa. Tapahtumassa käsiteltiin mm. pohjoisen taimitarhatuotannon puutetta ja pohjoisen kasvillisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Oulun yliopiston professori Paavo Havas ja Helsingin yliopiston apulaisprofessori Leena Hämet-Ahti alustivat keskustelun aiheesta ”Luonnon ja ihmisen aikaansaamia kasvillisuuden menestymistä koskevia tapahtumaketjuja pohjoisessa”. Ruotsin Norrbottenin lääninhallituksen luonnonsuojelualan osastopäällikkö Håkan Håkansson edusti seminaarissa Pohjoiskalottiyhteistyötä. (Arktisia vihertapahtumia Pohjois-Suomessa 1985, 1020; Kaukolinna 1985, 601.)

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen DI Markku Salmi esitteli seminaarissa NEKASU-projektin tuloksia luonnonolojen huomioonottamisesta asuntoalueiden suunnittelussa. Pohjois-Suomen ympäristörakentamisesta ja kaupunkivihreyttämisen tarpeellisuudesta puhuivat Tornion ja Oulun kaupunkien maisema-arkkitehdit Anneli Ruohonen ja Terttu Kurttila-Woitkowitz. Tornion kaupunginpuutarhuri Raimo Lindqvist ja ylipuutarhuri Veikko Suutari Oulusta taas kertoivat puutarhurin näkemyksistä pohjoissuomalaisesta viherrakentamisesta. Seminaarissa nousi esille pohjoisen viheralan ongelmia ja erityispiirteitä. (Arktisia vihertapahtumia Pohjois-Suomessa 1985, 1020; Kaukolinna 1985, 601.) Arktinen Vihertapahtuma sai runsaasti palstatilaa alan lehtien lisäksi myös paikallislehdissä (Tornion kaupunki 2011, hakupäivä 25.3.2013).

3.2 Arktinen viherseminaari 1987

Suomen Asuntomessut oli valinnut Tornion vuoden 1987 asuntomessujen paikkakunnaksi ja toinen Arktinen Viherseminaari järjestettiin messujen yhteydessä 23.-24.7.1987 (Kaukolinna 1987, 434; Tapahtuu vuonna 1987). Liisa Rintamäen Puutarha-lehden artikkelista (1987, 602) selviää, että tällöin oli suunniteltu seminaareja pidettävän joka toinen vuosi.

Seminaarissa esiteltiin Pohjois-Suomessa aloitettuja viherrakentamisen tutkimusprojekteja. Dosentti Erkki Alasaarela kertoi vuonna 1984 tehdystä viherrakentamisen inventointitutkimuksesta. Hänen mukaansa pohjoisen kunnissa on erityistä tarvetta viherrakentamisen kehittämiseen. Tutkija Anna-Maija Niskanen kertoi Pohjoiskalottiprojektista, joka kartoitti Lapin kestäviä koristepuita ja pensaita. Ylipuutarhuri Reima Karetie puhui

seurakunnasta viherrakentajana ja Vaasan läänin taiteilija Jorma Panu suomalaisesta maaseuturakentamisesta. Maisemakonsulentti Heimo Kaukolinna totesi, että viherrakentamisen edistäminen on aloitettu Pohjois-Suomessa oikein tutkimustiedon hankinnalla. (Rintamäki 1987, 602.) Kaukolinna toivoi Erkki Alasaarelan ja Raimo Lindqvistin tapaan, että pohjoisen lääneihin perustettaisiin maisemanhoidon lääninkonsulentin toimi. (Närhi 1987a, 936; Rintamäki 1987, 602.)

Seminaariosallistujat tutustuivat Tornion Asuntomessualueen uuteen arboretumiin kaupunginpuutarhuri Raimo Lindqvistin johdolla (Rintamäki 1987, 602). Tornion arboretumin on suunnitellut maisema-arkkitehti Anneli Ruohonen asuntomessualueen suunnittelun yhteydessä. Arboretumin tavoitteena oli toimia puuvartisten pohjoisten kasvimateriaalien kokoelmana ja osana pohjoista viheralan kehittämistä. Arboretumiin varattiin myös alue Oulun yliopiston kasvimateriaaleille. (Ruohonen 6.2.2013, sähköpostiviesti.) Lindqvist kertoi seminaariosallistujille lisäksi Tornion muista puistoista (Rintamäki 1987, 602). Toinen Arktinen Viherseminaari sai Seppo Närhen (1987a, 936) mukaan runsaasti palstatilaa paikallisissa lehdissä.

3.3 Arktiset Viherseminarit vuosina 1989 ja 1991

Kolmas Arktinen seminaari järjestettiin Torniossa 29.-30.6.1989 (Tapahtumakalenteri 1989, 355). Tästä seminaarista ei löytynyt muuta tietoa. Arktinen Viherseminaari 1991 pidettiin 27.-28.6. Torniossa. Seminaarin teemana oli ”saasteiden ja ilmastonmuutoksen vaikutus pohjoisen kasvillisuuteen”. (Tapahtumakalenteri 1990, 896.)

Seminaarin avasi vuonna 1991 Tornion kaupunginjohtaja Hannes Manninen, joka toivoi tulevaisuudessa luonnonmukaisten ympäristöjen lisääntyvän. Osallistujat tutustuivat Polar-Taimi Oy:n taimitarhaan. Polar-Taimi tuotti paikallisesta lisäysmateriaalista massakasveja sekä paikallisia erikoiskasveja. Seminaarissa esiteltiin myös kuusi vuotta aiemmin perustetun Tornion arboretumin menestystä. (Närhi 1991, 6-7.)

Professori Olavi Junttila toivoi, että tutkimuksen voimavarat käytettäisiin luonnon tuhoutumisen tutkimukseen. Päättäjille oli saatava tietoa ympäristön tilasta. Professori Paavo Havas kertoi ilmaston lämpenemisen vaikutuksista Suomessa ja pohjoisen herkkään kasvilajistoon. Tutkija Erkki Mäenpää taas muistutti lähimenneisyydessä olleista kylmistä talvista. Mäenpää kertoi myös pohjoisen olosuhteista ja niihin sopeutumisen tärkeydestä. Tutkija Eero Tikkanen puhui

seminaarissa metsien uudistamiseen liittyvistä ongelmista Pohjois-Suomessa sekä puulajien valinnasta. Kalervo Salonen kertoi hapansateiden vaikutuksista ja metsänhoidosta. (Närhi 1991, 6-7.)

Seminaariin osallistui vieraita Tornion ystävyyskaupungista Kirowskista. Vieraat edustivat Neuvostoliiton tiedeakatemian Kuolan tutkimushaaran Kirowskin alppikukatarhaa, joka sijaitsee 120 km Napapiirin pohjoispuolella. Seppo Närhi kuvasi seminaaria tärkeäksi paikalliseksi tapahtumaksi. (Närhi 1991, 6-7.)

3.4 Arktinen viherseminaari 1993

Viidennen Arktisen Viherseminaarin järjestivät Torniossa Viherympäristöliitto ry ja Oulun yliopisto. Seminaarin avasi Tornion kaupunginpuutarhuri Raimo Lindqvist, joka oli ollut myös järjestelyissä mukana. Lindqvist kertoi myös Tornion ystävyyskaupungin Kirowskin alppikukatarhan kasvillisuudesta. Lindqvist kertoi lisäksi, miten Kirowskin alppikukatarhan kasvit ovat pärjänneet Torniossa. (Tihtonen 1993, 450.)

Tornion kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pauli Alaperä kertoi Tornion arboretumin rakentamisesta. Hän totesi puiston antavan jo tietoa kasvillisuuden mahdollisuuksista Pohjois-Suomessa. Arkkitehti Voitto Tiensuu alusti keskustelun kaavoituksen mahdollisuuksista lappilaisilla esimerkeillä. Biologi Riitta Kontio-Kari puhui luonnonmukaisesta viherrakentamisesta. Hänen mukaansa luonnonmukaisen viherrakentamisen tieto oli vielä sirpaleista. (Tihtonen 1993, 450.)

Oulun yliopiston tutkija Oili Tarvainen kertoi Kalotin kestävä kasvit -projektista. Tutkija Marja-Tuulikki Rintanen esitteli keväällä 1992 aloitettua tuomi-projektia, joka oli alkanut erikoisuuksien etsimisellä. Tutkija Tuuli Kivi puhui luonnonkasvien sietokykyyn vaikuttavista tekijöistä. Toimitusjohtaja Pertti Helminen kertoi Viherympäristöliiton työnäkymistä sekä valtakunnallisista tavoitteista ja alueellisista projekteista. (Tihtonen 1993, 450.) Viherympäristöliitto ry oli perustettu vuonna 1991 (Viherympäristöliitto ry 2013c, Hakupäivä 13.3.2013).

Johtava laborantti Leri Kazakov kertoi kasvillisuuden palauttamisesta ongelma-alueille. Hän kertoi palauttamisen toimenpiteistä Karjalan alueella, missä metsä oli hävinnyt hakkuiden tai metsäpalojen takia, sekä Vienanmeren rannikkoluonnon eroosion estosta. (Tihtonen 1993, 450.)

Kaupunginpuutarhuri Arvo Toivola puhui kokemuksistaan luonnonmukaisesta viherrakentamisesta Lahdessa liikenneväylien lähialueilla. Seminaariin kuului lisäksi retki Polartaimi Oy:lle ja Kourilehtoon puutarhuri Annikki Leipälän opastuksella. Seminaarin lopuksi pistäydettiin Haaparannalla ostoksilla ”kahden valtakunnan golf-kentän vieritse”. (Tihtonen 1993, 450.)

Osallistujat kommentoivat seminaaria mm. seuraavasti: ”ohjelma on herätteitä antava, luonnonkasvien tutkimus nyt oikeilla jäljillä, aihe on ajankohtainen, vahvistusta omille käsityksille ja Helsingistä suunnitellaan tulemistä uudestaan” (Tihtonen 1993, 450). Tornion kaupunginpuutarhuri Raimo Lindqvist kommentoi Tihtosen (1993, 450) artikkelin loppuun näin: ”Toivotaan, että seminaarit jatkuvat. Kun seuraava kerta on 10-vuotisjuhla, on valmistelut jo käynnissä.”

4 POHJOISET VIHERPÄIVÄT 2008 JA 2010

4.1 Pohjois-Suomen viherosaamisen neuvottelu

Seminaareja ei Pohjois-Suomessa tämän työn tekijän tietojen mukaan vuoden 1993 jälkeen järjestetty ennen vuotta 2008. Pohjoiset Viherpäivät saivat 2000-luvulla alkusysäyksensä Pohjois-Suomen viherosaamisen neuvottelusta vuonna 2007. Neuvottelu järjestettiin Oulun yliopiston kasvitieteellisellä puutarhalla 29.8.2007 ja läsnä oli 23 henkilöä viheralan eri aloilta mm. oppilaitoksilta, kaupungeilta, MTT:ltä ja alan yrityksistä. Neuvottelun tarkoituksena oli kartoittaa viheralan nykytilannetta Pohjois-Suomessa ja aktivoida toimintaa. (Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007, kokousmuistio.)

Neuvottelussa todettiin, että Pohjois-Suomen Viherosaamiskeskus ei ollut kokoontunut muutamaan vuoteen. Nyt Viherosaamiskeskus oli kuitenkin tarkoitus aktivoida tavoitteenaan edistää ja parantaa toimintaa viheralalla. Viherympäristöliitto ry koordinoi Vihervuoden 2008 tapahtumia ja toivoi niitä eri puolille Suomea. Vihervuoden 2008 teemoina olivat liikunta, viheralueiden viihtyisyys ja ympäristökasvatus. (Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007, kokousmuistio.)

Neuvottelussa käytiin keskustelukierros viheralan nykytilanteesta sen eri sektoreilla. Kuntasektori toivoi pohjoiseen ajankohtaisia seminaarityyppisiä koulutustilaisuuksia, viheralan esillä pitämistä sekä alan ja sen palkkauksen kehittämistä. Osaamista tulisi viedä myös pieniin kuntiin, koska niissä asiat ovat hyvinkin huonosti. Taimistot toivoivat viheralan ja viherrakentamisen myönteisten vaikutusten kampanjointia päättäjien suuntaan. (Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007, kokousmuistio.)

Oppilaitokset kertoivat viheralan olevan kiinnostava, vaikka aloituspaikat ovat vähentyneet. Viherrakentamisen osuutta oli Oulun seudun ammattikorkeakoulussa (Oamk) lisätty toivotusti. Alan houkuttelevuutta nuorille miehille olisi lisättävä. Alan arvoa tulisi nostaa päättäjien silmissä, samoin alan ja pohjoisen osaamisen arvostusta. Viherympäristöliiton koulutuksia toivottiin pohjoiseen. Tutkimussektorin mukaan pohjoisen viherosaajien tulisi profiloitua. Pohjoisten viheralan toimijoiden ei tulisi kilpailla, vaan tehdä yhteistyötä, koska alan henkilöstöä on vähän.

Tutkimussektori esitti taimistorenkaiden ulottamista Lappiin saakka ja toisaalta luonnonkasvien käyttöä ja tuottamista myös etelään. Tärkeää olisi tutkimustulosten siirtäminen käytäntöön. (Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007, kokousmuistio.)

Jatkosuunnitelmiksi neuvottelussa kehitettiin neljä etenemisreittiä –Pohjois-Suomen Viheralan Foorumi, hankkeistus, Arktinen Viherseminaari ja Pohjois-Suomen Viherosaamiskeskuksen toimintasuunnitelman kehittäminen. Pohjois-Suomen Viheralan Foorumi tulisi olemaan aktiivinen toimijaverkosto, joka toimii tutkimus- ja hanketoiminnan kehittämisessä ja kehittää muita toimintoja kuten opinnäytepoolin. Mukana olivat Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Oulun seudun ammattiopiston Kempeleen yksikkö sekä kaupungeista Oulu, Rovaniemi, Kemi ja Tornio. Matkailualueista mukana olivat Levi ja Ruka. Lisäksi mukana olivat VSU Oy, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Viherympäristöliitto, taimistot sekä Thule -instituutin NorNet-yksikkö. Neuvottelussa mietittiin runsaasti hankkeistuksen aiheita, kuten pohjoisten kestävien kasvien testaus, rekisteröinti, tuotanto ja käyttö sekä pohjoiset maisemanhoitotavat. Pohjois-Suomen Viheralan Foorumi järjestäisi Vihervuoteen 2008 liittyen Arktisen Viherseminaarin marraskuussa 2008. (Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007, kokousmuistio.)

4.2 Pohjoinen Viherpäivä 2008

Pohjois-Suomessa järjestettiin 13 vuoden tauon jälkeen viheralan seminaari, kun Pohjoinen Viherpäivä pidettiin Oulussa 20.11.2008 (Pohjoinen Viherpäivä 20.11.2008, esite). Seminaarin suunnittelu oli aloitettu jo vuonna 2007 (Leskinen 2009, 14-16). Pohjoinen Viherpäivä oli osa Vihervuoden 2008 tapahtumia, kuten Arktinen Vihertapahtuma vuonna 1985. Pohjoinen Viherpäivä kuului myös Oulun yliopiston 50-juhlavuoden tapahtumiin. Seminaari järjestettiin 20.11.2008. Tilaisuus oli maksuton ja siihen kuului iltatilaisuus, jossa tutustuttiin Oulun yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan. (Oulun yliopisto 2008, hakupäivä 22.1.2013.) Tuomas Kauppila (2008, hakupäivä 22.1.2013) Oulun yliopiston kasvitieteelliseltä puutarhalta kommentoi seminaaria 17.11.2008 näin: ”Kiinnostus seminaariin on ylittänyt kaikki odotukset, sillä ilmoittautumisia on saatu pari sataa.”

Pohjoisen viherpäivän 2008 järjestivät Oulun yliopisto, Thule Instituutti ja Viherympäristöliitto ry, joka palkitsi seminaarin yhteydessä kolme ansioitunutta viheralan vaikuttajaa. Seminaariin

osallistui yli 130 henkilöä ja päivän aikana kuultiin 15 alustusta, joiden jälkeen käytiin monipuolisia keskusteluja. Seminaari oli jaettu neljään teemaan –Ilmastonmuutos ja viherala, Matkailu ja viherrakentaminen, Mistä vihreys rakennetaan sekä Viheralan tulevaisuuden näkymiä Pohjois-Suomessa (Oulun yliopisto 2008, hakupäivä 22.1.2013.)

Ilmastonmuutoksesta ja viheralasta kertoivat Thule Instituutin johtaja Kari Laine ja professori Peter Tigerstedt. Matkailu ja viherrakentaminen -osiossa puhuivat tutkija Marja Uusitalo Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta (MTT) Rovaniemeltä, alueidenkäyttöpäällikkö Tarja Outila Lapin ympäristökeskuksesta ja hortonomi Jaana Uusitalo Kittilän kunnasta. (Pohjoinen Viherpäivä 20.11.2008, esite.)

Pohjoisen kestävästä kasveista puhuivat intendentti Mirja Siuruainen Oulun yliopiston kasvitieteelliseltä puutarhalla ja vanhempi tutkija Teijo Nikkanen Metsäntutkimuslaitokselta Punkaharjulta. Salla Kananen kertoi kasvien merkityksestä ympäristörakentamisessa. Suunnittelija Katriina Lahtinen ja avainasiakasjohtaja Risto Ikäheimo Lappset Groupilta alustivat keskustelun yhteisten alueiden yhteisöllisyydestä ja terveystuotannasta. (Pohjoinen Viherpäivä 20.11.2008, esite.)

Seminaarin lopuksi kartoitettiin viheralan tulevaisuuden näkymiä Pohjois-Suomessa. Aiheesta kertoivat mielipiteitään Oulun kaupunginpuutarhuri Taina Penttilä, Lassi-Pekka Risteelä Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:ltä, opettaja Renne Sänisalmi Oulun seudun ammattiopiston Kempeleen yksiköstä sekä osastonjohtaja Paula Syri Oulun seudun ammattikorkeakoulusta. Viherympäristöliiton toimitusjohtaja Pekka Leskinen päätti seminaarin yhteenvetoon Vihervuodesta 2008. (Pohjoinen Viherpäivä 20.11.2008, esite.) Pekka Leskinen kirjoitti myöhemmin artikkelissaan (2009, 14-16), että ”seminaarista voi hyvin uskoa tulevan uusi traditio”.

4.3 Pohjoisen Viherpäivät 2010

Pohjoisen Viherpäivät 2010 järjestettiin Hotelli Levitunturissa Kittilän Levillä 19.-20.8.2010. Päivien teemana oli tällä kertaa ”Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa”, joten kohderyhmänä olivat viheralan ammattilaisten lisäksi matkailukeskusten toimijat. Seminaarin järjestämisestä vastasivat Levin kyläkuvan kehittäminen kilpailueduksi -hankkeen Katja Kaunismaa sekä New Plants for the Northern Periphery Market (NPNP) -hankkeen Marja Uusitalo. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.)

Pääjärjestäjinä toimivat Levin kyläkuvan kehittäminen kilpailueduksi -hanke, Kestävät kasvit Euroopan äärialueilla -hanke, Tunturi-Lapin osaamiskeskus Ruralpolis ja Viherympäristöliitto ry. Mukana olivat myös myös Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Thule -instituutti, KIDEVE-elinkeinopalvelut, Kittilän kunta, matkailukeskus Levi, Vipuvoimaa EU:lta 2007-2013, Euroopan unionin Euroopan aluekehitysrahasto ja Lapin maakunta. (Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa 2010, hakupäivä 25.3.2013.) Seminaari oli osallistujille maksuton, mutta jälki-ilmoittautuminen, ruokailut ja retki olivat maksullisia. Jälki-ilmoittautuminen 1.7.-4.8. oli 25 €, yhteinen illallinen 30 € ja retki 40 €. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.) Seminaaria markkinoitiin mm. ilmoituksin Viherympäristölehdessä.

Kaksipäiväinen seminaari alkoi teemalla ”Matkailualueen viher- ja ympäristörakentaminen”. Aamupäivällä puhuttiin mm. matkailuympäristön laadun merkityksestä ja matkailukohteiden ympäristösuunnittelun lähtökohdista pohjoisessa. Lisäksi aamulla oli asiaa viherrakentamisen prosessista ja materiaaleista sekä ympäristötäiteesta. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.)

Iltapäivän teemana oli ”Viherrakentamisen hyvät käytännöt matkailuympäristön laadun parantamisessa”. Teemaa käytiin läpi pohjoisten esimerkkien kautta ja aiheina olivat vesirakentaminen, maisemavaurioiden korjaus, maa- ja kivirakentaminen, puistot ja ylläpito. Päivä päätettiin keskusteluun ja yhteiseen illalliseen. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.)

Perjantaina 20.8. oli aamupäivän teemana ”Mitä viherrakentaminen voi tarjota Tunturi-Lapille?”. Aamupäivän aikana puhuttiin matkailukeskusten rakentamisesta luonnon ehdoilla ja kunnasta ja maanomistajista matkailukeskusten ilmeen luojina. Katja Kaunismaa Kideve Elinkeinopalveluista ja Taina Tuominen FCG Oy:ltä esittelivät Levin kyläkuvan kehittäminen kilpailueduksi –hankkeen sekä Marja Uusitalo MTT:lta ja Henna Pihlajaniemi Oulun yliopistolta esittelivät Kestävät kasvit Euroopan äärialueilla –hanketta. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.)

Iltapäivällä oli työpajoja aiheista kasvien ja materiaalien valinta, kiinteistöjen piha-alueiden hoito, kokonaisvaltainen prosessinhallinta onnistuneen ja kustannustehokkaan viherrakentamisen takeena, koerakentaminen uusien työtapojen oppimisessa ja uusien ympäristörakenteiden kehittämisessä sekä ammatillinen koulutus. Päivän lopuksi työpajojen tulokset purettiin ja aiheista keskusteltiin. Lauantaina 21.8. oli vielä mahdollisuus osallistua retkelle Ylläksen maisematien kautta luontokeskus Kellokkaaseen ja Varkaankurun luontopolulle. (Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010, esite.)

Pohjoisen Viherpäivien 2010 palaute

Pohjoisen Viherpäivien 2010 palautekysely oli luotu käyttäen internetpohjaista Webropol-sovellusta. Vastausaikaa kyselyyn oli noin kaksi viikkoa. Vastauksia tuli yhteensä 43 kappaletta. Palaute oli pääosin varsin positiivista. Vastaajista yli puolet oli saanut tietää Pohjoisen Viherpäivistä 2010 joko kollegan tai Viherympäristöliitto ry:n kautta. Päivien sisältö vastasi osallistujien odotuksia erinomaisesti tai hyvin ja seminaariohjelma sisälsi ainakin jonkin verran uutta tietoa. Osallistujien mielestä seminaari tarjosi hyvin mahdollisuuksia verkostoitumiseen. Seminaari oli kaksipäiväinen ja lisäksi oli mahdollisuus lähteä retkelle kolmantena päivänä. Ohjelma sisälsi myös kohtuullisesti keskustelua ja yhteistä vapaa-ajan viettoa, joten verkostoitumiseen oli todella hyvin mahdollisuuksia.

Tapahtuman käytännön järjestelyt, kuten ennakkotiedotus, tilat ja opastus, olivat sujuneet vastaajien mielestä hyvin tai jopa erinomaisesti. Ainoastaan ruokailu ja näytteilleasettajatila saivat arvion ”kohtuullinen”. Parantamisen varaa olisi vastaajien mielestä ollut lounaassa, näkyvyydessä itse seminaaritallassa sekä alkutiedottamisessa. Osan mielestä ohjelma oli liian matkailupainotteinen ja aiheissa oli toistoa.

Vastaajat aikoivat osallistua Pohjoisen Viherpäiville myös jatkossa, mikäli tapahtuma järjestetään uudelleen. Suurin osa toivoi Pohjoisia Viherpäiviä järjestettävän joka toinen vuosi. Sopivana osallistumismaksuna pidettiin noin 20-50 €, osa oli valmis maksamaan jopa 100-300 €.

Palautekyselyssä annettiin mahdollisuus myös vapaaseen palautteeseen. Vapaa palaute oli kaiken kaikkiaan hyvin positiivista; järjestelyt olivat onnistuneet, teema selkeä, puhujat asiantuntevia ja aikataulut pitivät. Ohjelma oli kuitenkin tiivis ja taukoja olisi kaivattu lisää. Seminaarin aika ja paikka olivat hyvät, mutta toisaalta olisi toivottu kylpylöiden olevan auki sekä alueesta pientä esittelykierrosta. Palautteen mukaan tiedottamista olisi toivottu enemmän. Paikalle olisi toivottu enemmän paikallisia yrityksiä ja päättäjiä.

Lopuksi pyydettiin kehittämissuhteita seuraavia Pohjoisen Viherpäiviä varten sekä toiveita paikkakunnaksi. Ehdotuksista nousi esille toive saada mukaan enemmän vihreää eli kasveihin ja pohjoisen luonnon erityispiirteisiin liittyvää asiaa. Tuleviin seminaareihin toivottiin myös kivirakentamista, markkinointia ja alan yrittämistä, case-tyyppisiä esittelyjä ja yritys-esittelyjä sekä aiheita ympäristön siisteydestä ja jätteiden kierrätyksestä. Erityisesti aiheilta toivottiin lisää paikallista näkökulmaa ja paikallisia projekteja sekä käytännönläheisyyttä. Paikkakunnaksi ehdotettiin Rovaniemeä, Leviä, Saariselkää, Rukaa, Kilpisjärveä, Oulua ja Kalajokea. Seminaarin paikkakunnalla ei palautteen mukaan tuntunut olevan suurta merkitystä, enemmän merkitystä oli teemalla ja aiheilla.

5 POHJOINEN VIHERPÄIVÄ 2012

5.1 Seminaarin järjestäjät

Vuoden 2012 Pohjoinen Viherpäivä -seminaarin järjestämisestä vastasi Oulun seudun ammattikorkeakoulu ja mukana järjestelyissä olivat lisäksi Oulun kaupunki, Oulun yliopisto sekä Viherympäristöliitto ry. Tapahtuman taustalla on lisäksi suuri joukko viheralan toimijoita.

Pohjoisen Viherpäivän 2012 suunnittelu aloitettiin joulukuussa 2011. Suunnitteluryhmän kutsui koolle Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikkö ja kokoukseen kutsuttiin edustajia taimistoilta, viherrakennus- ja vihersuunnitteluyrityksistä, alan oppilaitoksista sekä Pohjois-Suomen kaupungeilta. Kutsu lähetettiin laajalle joukolla pohjoissuomalaisia viheralan toimijoita. Kokoukseen osallistui henkilöitä mm. kaupungeilta, oppilaitoksista ja taimistoilta sekä Viherympäristöliitto ry:stä. Ensimmäisessä suunnitteluryhmän kokouksessa päätettiin vuoden 2012 Pohjoisen Viherpäivän ajankohta, 16.10.2012, ja teema. Teemaksi valittiin Pohjoisen viheralan TKI eli uusien tutkimus-, kehittämis- ja hanketulosten esitleminen.

Joulukuun 2011 kokouksessa sovittiin, että jatkossa seminaaria suunnitellaan pienemmällä työryhmällä, johon kuuluvat Paula Syri (Oamk), Pirjo Siipola (Oamk), Heikki Pulkkinen (Oulun kaupunki), Matti Kulju (Oulujoen taimisto) sekä Tuomas Kauppila (Oulun yliopisto). Myöhemmin suunnitteluryhmään liittyivät Henna Pihlajaniemi (Helsingin yliopisto/Oamk) ja Saara-Kaisa Konttori (Oamk). Tulin opinnäytetyöntekijänä mukaan seminaarin suunnitteluryhmään vuoden vaihteen 2012 jälkeen. Roolini selkiytyi suunnittelun edetessä (KUVIO 1). Olin apuna seminaarin käytännön toteutuksessa ja suunnittelussa eli toimin mm. sihteerinä suunnitteluryhmän kokouksissa, kartoitin sopivia aiheita ja luennoitsijoita sekä olin yhteydessä luennoitsijoihin.

KUVIO 1. Seminaarin suunnittelun eteneminen

5.2 Seminaarin aiheiden valinta

Pohjoinen Viherpäivä 2012 –seminaarin teemana oli tutkimus, kehitys ja innovaatiot. Ensimmäinen tehtävä seminaarin järjestämisessä oli teemaan sopivien aiheiden ja luennoitsijoiden kartoittaminen. Esiteltävien hankkeiden ja tutkimusten tulisi tuoda esille pohjoissuomalaista näkökulmaa ja osaamista. Aloitin kartoittamisen selvittämällä, mitä viheralalla tutkitaan juuri nyt. Tutustuin hankkeisiin ja tutkimuksiin mm. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuslaitoksen (MTT) Hankehaavin ja alan lehtien (Viherympäristö, Puutarha & Kauppa) kautta. Näistä nousivat ajankohtaisina aiheina esille kestävät kasvit, luonnonmukaisuus ja kestävä kehitys, kaupunkiviljely ja viheralueiden vaikutus hyvinvointiin, hulevedet sekä erilaiset viherrakenteet kuten kunta, perennamatot sekä viherkatot ja kasviseinät.

Joulukuun 2011 kokouksessa oli ehdotettu MTT:n Kestävät kasvit Euroopan äärialueille (NPNP) -hankkeen ja Perennatutkimuksen tulosten esittelyä. Lisäksi oli ehdotettu Helsingin yliopiston Kilpisjärven kylämaisemahankkeen esittelyä sekä luentoja tai tietoisuuksia vieraslajeista. Kokouksessa toivottiin, että seminaarissa esiteltäisiin jokin tai joitain Oulun seudun ammattikorkeakoulun hortonomiopiskelijoiden opinnäytetöitä.

Toisessa seminaarin suunnitteluryhmän kokouksessa tammikuussa 2012 päätimme, että seminaarin ohjelma jaettaisiin aiheiden mukaan aamu- ja iltapäivälle. Aamupäivällä keskityttäisiin kasveihin liittyviin aiheisiin ja iltapäivällä maisemasuunnitteluun liittyviin aiheisiin.

Seuraavaksi haastattelin Oulun seudun ammattikorkeakoulun maisemasuunnittelun yliopettajaa Pirjo Siipolaa, jolta sain hyviä vinkkejä siitä, keneen ottaa yhteyttä. Sain myös ehdotuksia ajankohtaisista ja erityisen onnistuneista maisemasuunnittelun opinnäytetöistä. Haastattelun jälkeen selvitin mahdollisten luennoitsijoiden yhteystietoja ja otin jo alustavasti muutamaan yhteyttä. Kolmannessa suunnitteluryhmän kokouksessa maaliskuussa 2012 päätettiin mahdolliset aamupäivän kasviaiheista luennoitsijat. Nämä varmistuivat kesään mennessä. Iltapäivän maisemasuunnittelun aiheista ja luennoitsijoista viimeiset varmistuivat syksyllä 2012.

4.3 Luennoitsijat

Marja Uusitalo (MTT Rovaniemi) kertoi Kestävät kasvit Euroopan äärialueille (NPNP) –hankkeen kuulumisia. Hanke on osa Euroopan Unionin Pohjoisen Periferia Ohjelmaa. NPNP -hankkeeseen osallistuvat Suomen lisäksi Ruotsi, Islanti ja Skotlanti. Hankkeen tarkoituksena on lisätä pohjoisten alueiden viheralan yhteistyötä ja kannattavuutta uusien monivuotisten koristekasvien avulla. Kasvien kaivattuja ominaisuuksia ovat talvenkestävyys, pitkäikäisyys, pitkä kukinta-aika ja kasvutapa. Hankkeessa löytyneitä lajeja on istutettu yhteistyömaihin. Suomessa tutkittavat kasvit on istutettu Oulun yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan, Arboretum Apukkaan Rovaniemelle ja Ylläksen Kellokkaaseen. NPNP –hankkeen kansallisessa osahankkeessa, Uudet kasvit pohjoisilla markkinoilla, edistetään kestävien koristekasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien käytettävyyttä ja saatavuutta Pohjois-Suomessa. (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus 2013c, hakupäivä, 16.2.2013; New Plants for the Northern Periphery Market 2013, hakupäivä 16.2.2013; Northern Periphery Programme 2013, hakupäivä 16.2.2013; Uusitalo 2012, luentotiivistelmä.)

Taimistoviljelijät ry:n Jyri Uimosen oli tarkoitus puhua aiheista ”Monivuotisten kasvien kestävyystutkimus” ja ”Vieraslajit muuttavat viherrakentamisen kasvivalikoimaa”, mutta hän joutui sairastumisen takia jäämään pois seminaarista. Hänen sijastaan vieraslajeista puhui seminaarissa Särkän perennataimiston omistaja Jari Särkkä. Vieraslajeilla tarkoitetaan eliölajeja, jotka ovat ihmisen toiminnan vaikutuksesta ylittäneet jonkin leviämiskehän. Tulokaslajit taas ovat levinneet luonnollisesti. Vieraslajit vaikuttavat luonnon monimuotoisuuteen, minkä lisäksi niillä voi

olla taloudellisia, terveydellisiä ja sosiaalisia vaikutuksia. Suomen luonnolle haitallisia lajeja on tällä hetkellä 24 kpl ja tarkkailtavia lajeja noin 30. Viheralan olisi huomioitava vieraslajien vaikutukset mm. jätehuollossa, maanrakennuksen työmenetelmissä sekä koulutuksessa. Vieraslajeista tiedotus on tärkeää. (Särkkä & Uimonen 2012, kalvosarja.)

Monivuotisten kasvien kestävyystutkimuksen esitteli Jyri Uimosen puolesta Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikön osastonjohtaja Paula Syri. Taimistokasvien menestymisvyöhyketieto on aiemmin varmistunut hitaasti ja menestymistä on arvioitu liiankin varovaisesti. Taimistoviljelijät ry:n yhteistyössä Metsäntutkimuslaitoksen, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen ja Mustilan Arboretumin kanssa aloittamassa tutkimuksessa menestymisvyöhykkeitä selvitetään kokeilujärjestelmän kautta, jolloin uusi tieto saadaan mahdollisimman pian. Uusien kasvien kokeilujärjestelmään kuuluu kaupunkeja ympäri Suomea. Pohjois-Suomesta mukana ovat Rovaniemi ja Oulu. Tulevina vuosina tutkimukseen otetaan jatkuvasti lisää uusia kasveja. Kasveja voivat toimittaa kotimaiset taimitarhat, puutarhakauppiat ja kasvinjalostajat. Selvitykseen toivotaan kasvimateriaalia myös ulkomaisilta taimistoilta ja kasvinjalostajilta. (Uimonen 2012, luentotiivistelmä.)

Sirkka Juhanoja esitteli Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksessa vuosina 2005-2010 toteutetun Julkisten alueiden perennakasvustojen perustamis- ja hoitotekniikat sekä kestävien perennojen valinta -hankkeen tuloksia. Hanke on tunnettu tuttavallisemmin Perennahankkeena. Laajassa hankkeessa oli tavoitteena perennojen käytön lisääminen julkisessa viherrakentamisessa, sopivien perennalajien löytäminen ja hoitokäytäntöjen selventäminen. Hankkeessa tehtiin kantavertailukokeita sekä käyttökokeita. Käyttökokeita tehtiin 48 kohteessa, joista osa oli Oulussa. (Juhanoja & Tuhkanen 2010, hakupäivä 16.2.2013; Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus 2013d, hakupäivä 16.2.2013.)

Henna Pihlajaniemi (Helsingin yliopisto) ja aiheesta opinnäytetyön tehnyt Jenni Yrjänheikki (Oulun seudun ammattikorkeakoulu) kertoivat Kilpisjärven kylämaisemahankkeesta. Kilpisjärvi on Enontekiön kuntaan kuuluva noin sadan asukkaan kylä Käsivarren Lapissa. Kylä on viime vuosina kehittynyt ja kasvanut matkailuelinkeinon varassa. (Kilpisjärvi 2013, hakupäivä 19.2.2013; Helsingin yliopisto 2003-2004, hakupäivä 19.2.2013.) Kilpisjärven kyläympäristöhanke on Helsingin yliopiston hallinnoima ja Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman rahoittama. Hankkeessa vastataan kylän kehittämistarpeisiin maisemanhoidolla ja yleistä siisteyttä parantamalla. Opinnäytetyönä tehtävä maisemanhoidon suunnitelma pyrkii

ratkaisemaan kylän maisemallisia ongelmakohtia ottaen huomioon äärimmäiset olosuhteet. Osallistavassa suunnitteluprosessissa kyläläiset pääsevät vaikuttamaan sekä suunnitteluun että toteutukseen. (Pihlajaniemi, Yrjänheikki & Partanen 2012, luentotiivistelmä.)

Maisema-arkkitehdit Mirjam Larinkari (Oulun kaupunki) ja Ismo Häkkinen (SITO) kertoivat Toppilansalmen viheralueista ja niiden suunnittelusta. Länsi-Toppilan alue sijaitsee kolmen kilometrin päässä Oulun keskustasta. Alue on Oulun yleiskaavassa osoitettu maankäytön muutosalue, joka ollaan ottamassa asuin- ja palvelurakentamisen käyttöön. Aluetta leimaa sen historia satama- ja teollisuusalueena. Toppilansalmen alue on suunniteltu viihtyisäksi, merelliseksi ja monipuoliseksi kaupunkirannaksi. Ranta-alueet palvelevat ulkoilu- ja virkistyskäytössä, veneilyn ja vesiliikunnan tarpeita sekä yleisötahtumien paikkana. Alueen rakentamisen tavoitteena on alueen valmistuminen vuonna 2020. (Häkkinen 2012, luentotiivistelmä; Larinkari 2012, luentotiivistelmä.)

Seminaarin tauoilla oli mahdollista tutustua seminaaritalan vieressä sijaitsevaan 3D-virtuaalilaboratio Caveen. Cave on syksyllä 2012 valmistunut virtuaalilaboratorio, jossa voidaan havainnollistaa rakennettua ympäristöä kaksi- tai kolmeulotteisena. Cavessa on noin 13 metriä pitkä kaartuva projisointipinta ja osittainen lattiaprojisointi. Näkyvää kuvapintaa on yhteensä 38 m². Kuvapinta voi olla sisällöltään CAD-pohjaista tai videota. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012a, hakupäivä 18.2.2013; Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012b, hakupäivä 18.2.2013.)

5.4 Näytteilleasettajat

Seminaarin näytteilleasettajat olivat Basepoint Oy, Lappset Group Oy, Lemminkäinen Oyj, Maisemasuunnittelijat ry ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikkö. Basepoint Oy on vuonna 1992 perustettu yritys, joka on kehittänyt Autodesk Inc.:n ohjelmistotuotteiden päällä toimivan FIKSU-ohjelmistoperheen. FIKSU-ohjelmistoa käytetään infrastruktuurien suunnitteluun ja hallintaan (Basepoint 2013, hakupäivä 19.2.2013). Lappset Group Oy on vuodesta 1970 toiminut leikkivälinevalmistaja, jonka juuret ovat Pohjois-Suomessa. Lappset Group:n valikoimiin kuuluvat myös liikuntapaikkavälineet sekä piha-, puisto- ja kadunkalusteet. (Lappset Group 2013a, hakupäivä 19.2.2013; Lappset Group 2013b, hakupäivä 19.2.2013.)

Lemminkäinen Oyj on talonrakentamiseen, talotekniikkaan ja infrarakentamiseen erikoistunut rakennuskonserni. Lemminkäisen infrarakentamisen palveluihin kuuluvat mm. päällystykset, kiviainekset, maarakentaminen sekä hoito- ja kunnossapito. (Lemminkäinen Oyj 2013, hakupäivä 19.2.2013.) Maisemasuunnittelijat ry on Viherympäristöliiton jäsenjärjestö, joka ajaa maisemasuunnittelijoiden yhteistoimintaa. Yhdistys ylläpitää ja kehittää maisemasuunnittelijoiden ammattitaitoa ja toimintaedellytyksiä sekä edistää alan tunnettuutta. (Maisemasuunnittelijat ry 2013, hakupäivä 19.2.2013.)

5.5 Markkinointi ja viestintä

Pohjoisen Viherpäivän 2012 markkinointia suunniteltiin suunnitteluryhmän kokouksissa keväällä 2012. Seminaari rahoitettiin osallistumismaksuista saaduilla tuotoilla, joten varat olivat rajalliset. Seminaarin markkinointi päätettiin toteuttaa suurimmaksi osin sähköisesti. Pohjoista Viherpäivää 2012 markkinoitaisiin viheralan tapahtumissa, Viherympäristöliitto ry:n ja alan järjestöjen ja yhdistysten kautta, sosiaalisessa mediassa ja sähköpostitse.

Seminaarin markkinointi alkoi ennakkomainoksella Viherpäivät 2012-seminaarissa Tampereella helmikuussa 2012. Ennakkomainoksessa (LIITE 1) kerrottiin Pohjoisen Viherpäivän teema, ajankohta, tilaisuuden pitopaikkakunta sekä lisätietojen antajan yhteystiedot. Tampereen valtakunnallinen Viherpäivä on vuosittain järjestettävä seminaari, joka kerää yhteen suuren määrän alan toimijoita ympäri Suomea. Viherpäivä oli siis luonnollinen ja erinomainen tilaisuus markkinoida tulevaa Pohjoista Viherpäivää. Ennakkomainos jaettiin seminaarin osallistujille materiaalikansion mukana. Mainos tuotti kiinnostusta ja kyselyitä.

Pohjoinen Viherpäivä mainittiin myös vuoden 2012 alusta asti Puutarha & Kauppa-lehden Tulevia tapahtumia-palstalla sekä Viherympäristöliiton internetsivuilla Tapahtumat-osiossa. Myös Seurakuntapuutarhurit ry ilmoitti tapahtumasta internetsivuillaan (Seurakuntapuutarhurit 2012, hakupäivä 16.2.2013).

Ohjelman varmistuessa tein seminaarin esitteestä muutaman erilaisen version. Koska 3D-virtuaalilaboratorio Caven valmistuminen varmistui vasta hieman ennen seminaaria, siitä voitiin mainita vasta Tervetuloa-kirjeessä. Luennoitsijoiden varmistuttua esite (LIITE 2) lähetettiin sähköpostitse pohjoissuomalaisille viheralan toimijoille sekä mahdollisille näytteilleasettajille. Esite oli myös Oulun seudun ammattikorkeakoulun internetsivuilla ilmoittautumisen yhteydessä.

Seminaaria markkinoitiin Oulun seudun ammattikorkeakoulun sisäisesti intrassa, Luonnonvara-alan yksikön mainostaululla olevalla esitteellä sekä hortonomiopiskelijoille lähetetyllä sähköpostikutsulla. Myös Luonnonvara-alan yksikön Facebook-sivuilla kerrottiin seminaarista.

Seminaarikutsujen lähettämistä varten keräsin mahdollisimman laajan listan erilaisten Pohjois-Suomen viheralan toimijoiden sähköpostiosoitteita. Etsin internetistä alan yrittäjiä, maisemasuunnittelijoita, viherrakentajia, taimistoja ja puutarhoja sekä oppilaitosten, kaupunkien ja kuntien edustajia. Etsin myös sopivia ja mahdollisesti kiinnostuneita näytteilleasettajia. Käytin sähköpostiosoitteiden hankintaan yritysten omia internetsivuja, Viheraluerakentajat ry:n hakukonetta, erilaisia yrityshakuja (kuten Fonecta) sekä oppilaitosten ja kuntien henkilöstöhakuja. Lisäksi käytin omiani ja muiden suunnitteluryhmän jäsenten antamia yhteystietoja. Tein näistä ryhmittäin sähköpostilistat ja lähetin suoran kutsun seminaariin. Kutsussa oli linkki ilmoittautumiseen ja liitteenä seminaarin ohjelma. Nämä sähköpostilistat tulevat seuraavien Pohjoisen Viherpäivän järjestäjien käyttöön.

Seminaariin ilmoittautuneille lähetettiin muutamaa päivää ennen seminaaria Tervetuloa-kirje, jossa annettiin lisätietoa mm. seminaaripaikan sijainnista ja sinne saapumisesta sekä tilaisuuden tarkka aikataulu. Luennoitsijat pidettiin ajan tasalla seminaarivalmisteluiden etenemisestä koko prosessin ajan. Seminaarista tehtiin lehdistötiedote, joka levitettiin Oulun seudun ammattikorkeakoulun Viestintäpalveluiden kautta. Lehdistötiedote julkaistiin Kalevan internetsivuilla Menot-palstalla (Pohjoisen Viherpäivä, hakupäivä 16.2.2013).

5.6 Käytännönjärjestelyt

Seminaaritila

Seminaaritila oli seminaarin ensimmäisiä käytännönjärjestelyjä. Seminaaritilan valintaan vaikutti eniten järjestelyjen rajallinen budjetti. Koska järjestelyvastuussa oli Oulun seudun ammattikorkeakoulu, ammattikorkeakoulun omat tilat olivat luonnollinen valinta. Tekniikan ja Kulttuurialan yksiköiden kampuksella Kaukovainiolla on hyviä tiloja tilaisuuksien järjestämiseen. Kampus sijaitsee lähellä Oulun keskustaa hyvien kulkuyhteyksien päässä. Myös Luonnonvara-alan yksikkö muuttaa kampukselle syksyllä 2013.

KUVIO 3. Oulun seudun ammattikorkeakoulun Kulttuurialan yksikön Konserttisali.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun Kulttuurialan yksikön Konserttisali (KUVIO 3) valittiin seminaaria varten, koska se tiedettiin hyväksi ja toimivaksi tilaksi. Sali oli mahdollista varata jo keväällä. Konserttisali oli myös taloudellinen vaihtoehto, sillä sen ainoat kulut olivat vahtimestarimaksut. Konserttisali sijaitsee kampuksen keskuksessa sisäänkäynnin, aulan ja molempien ruokaloiden läheisyydessä. Sali oli seminaaria varten sopivan kokoinen –salissa on 218 paikkaa, joista 182 on permannolla. Seminaariin osallistui hieman yli 100 ilmoittautunutta sekä opiskelijoita, joten paikka oli riittävän täynnä ja kaikki mahtuivat tilaan hyvin. Sisäänkäynti saliin oli katsomon keskivaiheilta, joten luentojen aikana pystyi liikkumaan tilaan ja sieltä pois luentoa häiritsemättä. Tekniikan ja Kulttuurialan yksikön kampuksella on paljon opiskelijoita, joten aulatilojen ja paikoitusalueen tiedettiin olevan ruuhkaisia ajoittain. Tästä tiedotettiin Tervetuloa-kirjeessä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012c, hakupäivä 16.2.2013.)

Seminaariohjelma ja ilmoittautuminen

Seminaariohjelman aikataulutusta alettiin hahmottelemaan jo ennen luennoitsijoiden varmistumista. Aikataulusta haluttiin selkeää ja yksinkertaista. Tein muutaman ohjelmarunkosuunnitelman, joista suunnitteluryhmän kokouksessa huhtikuussa valittiin sopivin. Tätä ohjelmarunkoa muokattiin vielä luennoitsijoiden toiveiden mukaan pienillä muutoksilla. Lopullinen aikataulu (LIITE 3) varmistui 3D-virtuaalilaboratorio Caven valmistumisen varmistuttua.

Seminaariin ilmoittautuminen järjestettiin Oulun seudun ammattikorkeakoulun internetsivujen kautta. Internetin kautta ilmoittautuminen koettiin yksinkertaiseksi järjestää ja helpoksi myös ilmoittautujille. Ilmoittautumisen yhteydessä oli seminaarin ohjelma. Ilmoittautuminen sujui sivujen kautta todella hyvin. Sain yhden ilmoituksen, että ilmoittautumissivu ei toiminut, mutta kokeillessani sivu toimi. Otimme muutaman ilmoittautumisen vastaan myös sähköpostitse.

Osallistujia varten koottiin materiaalikansiot. Kansio sisälsi luentotiivistelmät, seminaariohjelman, iltatilaisuuden ohjelman ja kartan sekä tyhjiä sivuja muistiinpanoja varten. Osallistujille jaettiin myös kyniä ja nimikyltit. Materiaalikansioiden jakamisessa oli ongelmana se, että osa materiaaleista puuttui kansioista. Nämä materiaalit jaettiin erikseen, mikä hidasti ilmoittautumista. Odottaminen aiheutti osalle osallistujista mielipahaa.

Kahvitus ajoitettiin seminaarin alkuun, jotta aamupäivän ohjelma sujuisi jouhevasti. Kahvituksen ja lounaan välinen aika oli melko pitkä ja lounastauon lähestyessä yleisö alkoi olla hieman levoton. Lounastauko haluttiin ajoittaa niin, että Tekniikan ja Kulttuurialan yksikön ravintoloissa ei olisi ruuhkaa. Jonoja kertyi toki seminaarivieraiden lähtiessä lounastamaan yhtä aikaa, mutta suurta ruuhkaa ei muodostunut. Ruokailuun varattiin tunti aikaa, jotta kaikki ehtisivät käydä syömässä ja tutustua näytteilleasettajiin. Iltapäivän kahvituolle varattiin aikaa 50 minuuttia, koska useamman ryhmän piti ehtiä tauon aikana tutustumaan 3D-virtuaalilaboratorio Caveen.

Keskustelulle haluttiin jättää ohjelmaan aikaa, joten sekä aamu- että iltapäivän osioiden loppuun jätettiin viitisentoista minuuttia aikaa kommenteille ja keskustelulle. Kuuluvuusongelmat haittaisivat hiukan keskustelua, sillä liikuteltavat mikrofonit puuttuivat. Mikrofonit olisi tarvittu ehdottomasti, jos ohjelmassa olisi ollut enemmän keskustelua. Seminaari päättyi kello 16, jolloin myös suuri osa opiskelijoista oli lähdössä kampukselta. Tämä aiheutti paikoitusalueelta poistumiseen ruuhkaa, joka toisaalta oli tiedossa ja odotettavissa. Kampuksen risteys on aina ruuhkainen tähän aikaan. Iltaohjelmapaikalle siirtymiseen oli varattu tunti, mikä varmasti riitti noin kahden kilometrin päässä Kaukovainiolta sijaitsevalle Oulun Ympäristötalolle siirtymiseen. Iltaohjelman järjesti Oulun kaupunki ja siihen kuului Ympäristötaloon tutustuminen ja illallinen.

3D-virtuaalilaboratorio Cave

3D-virtuaalilaboratorio Caven esittelemisen Pohjoisessa Viherpäivässä oli suunnitelmassa alusta saakka, mutta sen valmistuminen varmistui vain kaksi viikkoa ennen seminaaria. Oulun seudun

ammattikorkeakoulun Tekniikan yksikössä sijaitsevassa 3D-virtuaalilaboratorio Cavessa voidaan havainnollistaa rakennettua ympäristöä kaksi- tai kolmeulotteisena. Cavessa on noin 13 metriä pitkä kaartuva projisointipinta ja näkyvää kuvapintaa on yhteensä 38 m². Kuvapinta voi olla sisällöltään CAD-pohjaista tai videota. 3D-virtuaalilaboratoriota voidaan hyödyntää myös viherympäristöjen suunnittelussa, joten tekniikkaa haluttiin esitellä myös Pohjoisessa Viherpäivässä. (OULLabs 2010, hakupäivä 18.2.2013; Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012a, hakupäivä 18.2.2013; Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012b, hakupäivä 18.2.2013.)

Koska 3D-laseja oli vain kymmenet, 3D-virtuaalilaboratorion tilaan voitiin ottaa vain kymmenen henkilöä kerrallaan. Tilaan tutustuja piti siis jakaa ryhmiin. Caven esittelyyn yhdelle ryhmälle meni kymmenen minuuttia ja seminaariin osallistui yli 100 henkilöä. Toteutimme Caven esittelyn niin, että jaoin osallistujat 11 ryhmään. Annoimme osallistujille materiaalikansion yhteydessä lapun, jossa oli tutustumisaika. Ensimmäiset pääsivät tutustumaan Caveen ennen lounasta. Aikoja oli myös lounaan jälkeen sekä iltapäivän kahvitauolla. Oulun seudun ammattikorkeakoulun opiskelijoille järjestettiin mahdollisuus tutustumiseen seminaarin päätyttyä, sillä aikaa oli rajoitetusti.

3D-virtuaalilaboratorion esittelijöinä toimivat projektin omat työntekijät. Olin esittelijöiden apuna ohjaamassa seminaariin osallistujia Caveen ja varmistamassa aikataulun pitämisen. Caven sijainti oli erinomainen, sillä se sijaitsi kampuksen aulassa. Osallistujat löysivät Caven hyvin, ryhmittely toimi ja aikataulu piti. Ensimmäisessä ryhmässä ennen lounasta oli vähän osallistujia, mikä selittyy nälällä ja tauon tarpeella. Kaikki halukkaat pääsivät tutustumaan 3D-laboratorioon.

Opastus ja budjetti

Seminaaripaikassa, Tekniikan ja Kulttuurialan yksikön kampuksen aulassa, oli ilmoittautumista varten infopöytä. Opastamassa oli 3-4 henkilöä. Materiaalikansioiden aiheuttamaa ruuhkautumista lukuun ottamatta opastus sujui hyvin ja kaikki osallistujat pääsivät ajoissa nauttimaan kahvitarjoilusta sekä seminaarista. Opastajien lisäksi paikalla oli 2-3 henkilöä auttamassa luennoitsijoita. Oulun seudun ammattikorkeakoululla oli tilaisuudessa esittelypöytä, jossa hortonomin tutkintoa ja opinnäytetöitä oli esittelemässä 2-3 henkilöä. Kaiken kaikkiaan tilaisuuden käytännönjärjestelyt sujuivat hyvin. Seminaari eteni aikataulussaan ja oli onnistunut.

Taloudellisesti Pohjoinen Viherpäivä 2012 -seminaarissa pyrittiin ”plus-miinus-nolla”-tilanteeseen, eli tapahtumalla ei ollut tarkoitus tavoitella tuottoa. Toisaalta järjestämisen kulut haluttiin saada katetuksi. Taulukossa 1 on kuvattu Pohjoinen Viherpäivä 2012 –seminaarin budjettia yksinkertaisesti. Kuluja seminaarissa tuli luennoitsijoiden matkakuluista ja palkkioista, kahvituksesta ja seminaaritalan maksuista. Lisäksi seminaarin järjestämiseen liittyi materiaalikuluja, joita ei laskettu yksinkertaistettuun budjettiin. Tuloja olivat ainoastaan osallistumismaksut.

TAULUKKO 1. Pohjoisen Viherpäivän 2012 budjetti yksinkertaistettuna.

Kulut	/€
Luennoitsijoille maksettuja kuluja	904,44
Seminaaritala	225
Kahvitus	1166
Yhteensä	2295,44
Tulot	/€
Osallistumismaksut	2280
Erotus	-15,44

5.7 Osallistujat ja osallistuja-analyysi

Seminaarikutsu lähetettiin sähköpostitse noin 220 henkilölle tai yritykselle. Näihin kuului maisemasuunnitteluyrityksiä, viherrakentajia, taimistoja ja puutarhoja sekä oppilaitosten, kaupunkien ja kuntien edustajia. Lisäksi kutsu lähetettiin Oulun seudun ammattikorkeakoulun hortonomiopiskelijoille. Kutsuja lähetettiin noin 30 maisemasuunnitteluyritykselle, 20 viherrakentajalle, reilulle 60 taimistolle tai puutarhamyymälälle sekä 50:lle oppilaitosten ja 50:lle kaupunkien ja kuntien edustajille. Kutsu lähetettiin lisäksi pohjoissuomalaisille seurakuntapuutarhureille ja Seurakuntapuutarhurit ry:lle, joka tiedotti seminaarista internetsivuillaan. Näytteilleasettajiksi seminaariin kutsuttiin noin 30 viheralan sidosryhmiin kuuluvaa yritystä.

Seminaariin osallistujia oli eniten oppilaitoksilta sekä kunnilta ja kaupungeilta. Luonnollisesti Oulusta ja sen lähikunnista oli suuri määrä osallistujia. Alan oppilaitokset osallistuivat seminaariin aktiivisesti Etelä-Suomea myöten. Myös maisemasuunnitteluyrityksiä oli paikalla paljon.

Seminaarin aiheet liittyivät läheisesti kasveihin ja maisemasuunnitteluun, joten seminaariaiheet kiinnostivat varmasti suunnittelijoita. Maisemasuunnittelijoiden määrään saattoi vaikuttaa myös se, että seminaarin järjestäjänä oli monelle hyvin tuttu Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikkö. Luonnonvara-alan yksikön tämän hetkisiä opiskelijoita osallistui arviolta 20-30.

Taimistoilta ja puutarhoilta oli erityisen vähän osallistujia kutsuttujen määrään nähden, vaikka kasviaiheisiä luentoja oli paljon. Yhteystietoja etsiessäni taimistoja ja puutarhoja oli helppoa löytää, mutta toisaalta joukossa oli myös lähinnä kesäkukkien viljelyyn ja myyntiin keskittyneitä yrityksiä. Viherrakentajia oli seminaarissa kohtuullisesti, vaikka seminaari aiheissa ei juuri ollut suoraan viherrakentamisesta kertovia aiheita. Viherrakentamisen luentoja kaivattaisiinkin lisää tuleviin seminaareihin.

5.8 Palaute ja sen analyysi

Toteutin palautekyselyn (LIITE 4) Webropol-sovelluksella. Webropol on internetpohjainen kysely- ja tiedonkeruusovellus (Webropol Oy, hakupäivä 19.2.2013). Kyselyn toteuttaminen internetin kautta koettiin sekä tekijän että vastaajan kannalta käytännöllisimmäksi. Kysely oli helppo lähettää seminaariin osallistujille sovelluksen kautta. Kysely julkaistiin 30.10.2012 ja vastausaika päättyi 17.11.2012.

Seminaarin käytännönjärjestelyt palautekyselyn mukaan

Palautekyselyn pohjana käytin vuoden 2010 Pohjoisten Viherpäivien palautekyselyä, jotta tuloksia voitaisiin verrata. Lähetin palautekyselyn 105 seminaariin osallistujalle ja vastaajia oli yhteensä 52 (LIITE 5). Kaikki tai lähes kaikki vastaajat olivat vastanneet monivalintakysymyksiin. Suurin osa kyselyyn vastanneista oli saanut tiedon Pohjoisesta Viherpäivästä 2012 joko kollegalta tai sähköpostitse lähetetystä kutsusta. Seminaarista oli saatu tietää myös Viherympäristöliitto ry:n ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun kautta. Seminaarin osallistumismaksu koettiin sopivaksi, mutta maksu olisi voinut olla hieman korkeampikin.

	Erinomainen	Hyvä	En osaa sanoa	Tyydyttävä	Huono
Ennakkotiedotus	5	29	4	10	2
Ilmoittautuminen Oamk:n internetsivuilla	13	20	12	3	0
Opastus paikan päällä	8	28	4	7	3
Seminaaritila	20	27	1	3	0
Näytteilleasettajatila	4	25	4	15	2
Iltaohjelma	5	4	35	0	0

TAULUKKO 2. Käytännön järjestelyjen sujuminen.

Seminaarin ennakkotiedotus arvioitiin hyväksi tai tyydyttäväksi (TAULUKKO 2), mutta muutama oli vastannut sen olleen myös erinomaista tai huonoa. Ilmeisesti ennakkotiedotus oli saavuttanut osan alan toimijoista paremmin kuin toiset. Ilmoittautuminen Oulun seudun ammatikorkeakoulun internetsivuilla oli onnistunut useimpien vastaajien mukaan hyvin tai erinomaisesti. Opastuksesta paikan päällä oltiin monta mieltä, mutta lähes neljä viidesosaa vastaajista piti opastusta hyvänä tai erinomaisena. Seminaaritila koettiin hyväksi tai erinomaiseksi, samoin iltaohjelma. Näytteilleasettajatila oli useimpien mielestä hyvä tai tyydyttävä.

Seminaarin sisältö vastasi 37 vastaajan (n=52) mielestä odotuksia hyvin ja kymmenen mielestä erinomaisesti. Useimmille osallistujista seminaariohjelma sisälsi jonkin verran uutta tietoa. Verkostoitumiseen oli tarpeeksi mahdollisuuksia suurimman osan mielestä, mutta kuuden vastaajan mielestä verkostoitumismahdollisuuksia olisi tullut olla enemmän. Pohjoiseen Viherpäivään aiotaan osallistua myös jatkossa.

Avoimet kysymykset

Kyselyssä oli myös kolme avointa kysymystä, joihin tuli mukavasti vastauksia. Vastausten joukossa oli hyvinkin pitkiä vastauksia ja kysymyksiä oli selvästi mietitty. Kysymykseen Pohjois-Suomessa järjestettävien viheralan ammattilaisten tilaisuuksien tärkeydestä vastasi 39 vastaajaa. Pohjois-Suomessa järjestettävät tilaisuudet koetaan erittäin tärkeiksi. Syiksi mainittiin tilaisuus tavata kollegoita ja verkostoituminen, tiedon kulku ja koulutus, Pohjois-Suomen olosuhteisiin

erikoistuminen sekä se, että Pohjois-Suomessa järjestettäviin tilaisuuksiin on helpompi lähteä. Palautteesta nousi myös esille tilaisuuksien luoma ns. uskonvahvistus omaan ammattiinsa. Eräässä kommentissa sanottiinkin seuraavasti: ”on tärkeä nähdä oman alan ihmisiä, kun itse puurtaa yksin maakunnassa”.

Kysyin palautekyselyssä Pohjoisen Viherpäivän 2012 onnistumisia ja epäonnistumisia. Tähän kysymykseen oli vastannut 33 henkilöä. Itse seminaaritala (konserttisali) koettiin hyväksi, mutta oppilaitoksen rauhattomuus ja väliaikatiilojen ruuhkaisuus harmitti. Rauhattomissa väliaikatiiloissa verkostoituminen koettiin hankalaksi. Yksittäisiä kommentteja tuli mm. heikosta kuuluvuudesta, ruokailun ruuhkautumisesta ja liian kasvipainotteisesta ohjelmasta. Iltaohjelmasta olisi toivottu tarkempaa tietoa aikaisemmin ja näytteilleasettajia olisi toivottu olevan enemmän.

Seminaari oli kokonaisuudessaan varsin onnistunut. Ohjelman rakenne oli hyvä ja monipuolinen ja se sujui aikataulussaan. Seminaaritala eli Konserttisali sai kehuja toimivana tilana ja 3D-virtuaalilaboratorio Caveen tutustumisen mahdollisuutta pidettiin hyvänä lisänä. Luennoitsijoita pidettiin ammattitaitoisina ja mielenkiintoisina. Seminaarin aiheet, paikalliset asiantuntijat ja opinnäytetyön esittely saivat kehuja myös.

Palautekyselyn ehdotuksia tulevia seminaareja varten

Palautekyselyn lopuksi pyysin ehdotuksia ja ideoita seuraavaa Pohjoista Viherpäivää varten. Vastauksia tuli 34 kappaletta. Vastaajista 14 toivoi tapahtuman olevan tulevaisuudessa yksipäiväinen. Kymmenen vastaajaa toivoi tapahtumasta kaksipäiväistä. Suurin osa kaksipäiväistä tapahtumaa toivovista ehdotti toiselle päivällä retkiä ja tutustumiskäyntejä sekä mahdollisuutta osallistua vain toisena päivänä. Kaksipäiväisenä seminaarissa olisi enemmän mahdollisuuksia verkostoitumiseen, mutta yksipäiväiseen tilaisuuteen on helpompi lähteä.

Tapahtumapaikaksi ehdotettiin eniten Oulua, Torniota, Kemiä ja Rovaniemeä. Oulua pidettiin sopivana paikkana mm. hyvien kulkuyhteyksien ja asukastiheyden takia. Toisaalta Lapin kuntia ehdotettiin paljon, erityisesti Torniota, jossa seminaari on 1980- ja 1990-luvuilla järjestetty. Lisäksi tapahtumapaikaksi ehdotettiin Kajaania, Sodankylää, Haapavettä, Raahea ja Kalajokea. Muutama vastaaja ehdotti pohjoisruotsalaisten viheralan toimijoiden mukaan kutsumista ja kaksikielistä seminaaria.

Seuraavan seminaarin aiheiksi tuli paljon ehdotuksia. Aina kiinnostavia aiheita ovat kasviuutuudet, alan innovaatiot ja muutokset, suunnittelucaset ja yleisesti Pohjois-Suomen viheralaan liittyvät asiat. Aiheiden toivottiin olevan tulevaisuudessakin monipuolisia, jotta osallistujamäärä pysyy suurena. Seminaarissa toivottiin käsiteltävän tulevaisuudessa mm. ilmastonmuutoksen vaikutuksia, perinnemaisemien ja kylämaiseman hoitoa, ulkoilu- ja virkistysreittien toteuttamista, viherrakentamista sekä alan yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Maisemasuunnitelmia toivotaan tulevaisuudessa esiteltävän laaja-alaisesti, eli niin suunnittelun kuin rakentamisenkin ja alueen käytön kannalta. Esiteltäväksi suunnittelucaseksi toivottiin myös yksityisiä kohteita.

Tuleville Pohjoinen Viherpäivä -seminaareille toivottiin lisäksi enemmän vapaata keskustelua, ryhmätöitä tai workshoppeja ja pitkien luentojen rinnalle lyhyitä tietoisuuksia. Pohjoiselle Viherpäivälle on palautekyselyn mukaan selvästi tarvetta. Seminaarin toivotaan vakiintuvan kahden vuoden välein eri paikkakunnilla järjestettäväksi.

6 VIHERALAN TULEVAISUUS POHJOIS-SUOMESSA

6.1 Tulevat Pohjoinen Viherpäivä -seminaarit

Pohjoinen Viherpäivä -seminaari järjestetään toivon mukaan seuraavan kerran vuonna 2014. Seminaarin vuoden 2012 suunnitteluryhmän kokouksessa helmikuussa 2013 päätettiin, että aiheesta lähetetään alan pohjoisille toimijoille kirje. Kirjeellä ns. heitetään pallo seuraaville järjestäjille. Suunnitteluryhmä ehdottaa erityisesti Torniota, Rovaniemeä ja Kajaania mahdolliseksi seuraaviksi järjestäjiksi. Asiasta järjestetään mahdollisesti kokous keväällä 2013. Tulevaisuudessa on tarkoitus, että seminaarilla on eri järjestäjät eri vuosina. Näin saadaan suunnitteluvastuuta kierrätettyä sekä erilaisia kuntia ja projekteja esiteltyä.

Seminaarin suunnitteluun on varattava riittävästi aikaa. Mielestäni on tärkeää aloittaa seminaarin suunnittelu jo vähintään vuotta ennen tapahtumaa. Myöhäisyys tai alkutalvi on viheralan seminaarille hyvä aika, koska se on alalla kiireettömintä aikaa. Tällöin suunnittelu kannattaa mielestäni aloittaa seminaaria edeltävänä syksynä. Viheralan luonteen mukaisesti kevät ja kesä ovat alalla kiireistä aikaa, jolloin seminaarin suunnittelijoillakin on todennäköisesti paljon tekemistä. Lisäksi kesällä suunnittelua hidastaa loma-aika. Rahoitusta suunniteltaessa kannattaa ottaa huomioon, että esimerkiksi Nikolai ja Ljudmila Borisoffin Puutarhasäätiön apurahojen viimeinen hakupäivä on 31.10. (Nikolai ja Ljudmila Borisoffin Puutarhasäätiö 2013, hakupäivä 13.3.2013). Seminaariohjelma ja tulevat luennoitsijat on syytä varmistaa siis jo seminaaria edeltävänä keväänä. Näin seminaarin markkinointi voidaan aloittaa ajoissa.

Seminaarista tiedottamisen ja markkinoinnin koettiin vuoden 2012 suunnitteluryhmässä toimineen melko hyvin kohdistettuna, sähköpostitse tapahtuneena markkinointina. Sähköpostitse tavoitettiin suuri osa alan pohjoisista toimijoista. Toki erityisesti ne yritykset ja toimijat, jotka eivät kuulu alan järjestöihin, saattoivat saada seminaarista huonosti tietoa. Näissä tapauksissa myös alan lehdissä tiedottaminen voi olla tehotonta. Tämän opinnäytetyön yhteydessä on tehty sähköpostilista alan pohjoisista toimijoista. Tulevat seminaarin järjestäjät saavat listan käyttöönsä ja sitä on tarkoitus päivittää jatkossa.

Seminaarille oli suunniteltu internetsivujen tekemistä vuoden 2008 seminaarin järjestämisen yhteydessä (Kauppila 7.2.2013, Pohjoinen Viherpäivä 2012-suunnitteluryhmän kokous). Tuolloin sivujen tekoon tarvittu rahoitus jäi saamatta. Sivuja voisi harkita tulevaisuudessa, jos niiden tekemiseen ja ylläpitoon saataisiin rahoitus. Sivut voisivat olla joko seminaarin omat tai esimerkiksi pohjoissuomalaisen viheralan yhteistyöjärjestön, kuten Pohjois-Suomen Vihertietokeskuksen, mahdollisten sivujen yhteydessä. Internetsivuilta osallistujien olisi helppo löytää uusin ja päivitetty tieto seminaarista. Sivut vähentäisivät myös jonkin verran markkinointitarvetta.

Pohjoinen Viherpäivä 2012-seminaarin palautteen perusteella seminaari ja viheralan pohjoissuomalainen yhteistyö koetaan ehdottoman tärkeäksi. Yhteistyön parantamiseksi tarvitaan kuitenkin lisää keinoja. Pohjois-Suomen Vihertietokeskuksen ”henkiin herättäminen” olisi yksi keino. Pohjoinen Viherpäivä voitaisiin kenties liittää osaksi Vihertietokeskuksen toimintaa.

Vuoden 2012 palautekyselyn perusteella seminaari olisi järkevää pitää mahdollisimman laaja-alaisena. Näin osallistujamäärät pysyvät suurina ja alan eri sektoreiden verkostoituminen on mahdollista. Seminaari aiheiksi ehdotettiin palautteessa erityisesti yleisesti Pohjois-Suomen erityisoloihin liittyviä asioita, viheralan erilaisia muutoksia sekä yrittäjyyteen ja alan tulevaisuuteen liittyviä aiheita. Muutoksista esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyviä asioita käsiteltiin vuoden 2008 seminaarissa. Alan yrittäjyydestä ei ole puhuttu seminaarissa laajemmin, joten se voisi olla miettimisen arvoinen aihe. Yrittäjyys koko seminaarin teemana tosin luultavasti vähentäisi kaupunkien ja kuntien edustajien osallistumista. Viheralan tulevaisuus pohjoisessa voisi olla hyvä teema, aiheissa voitaisiin selvittää mm. koulutusta, yrittäjyyttä ja tulevaisuuden kasvilajistoa. Seminaarissa toivottaisiin olevan pitkien luentojen lisäksi lyhyitä tietoiskuja eri aiheista. Lisäksi toivotaan erityisesti viherrakentamisen ja –suunnittelun esimerkkien esittelyä case-tyyppisesti.

Palautteessa ehdotettiin myös seminaarin laajentamista kaksikieliseksi ja Pohjois-Ruotsin ja –Norjan alan ammattilaisten mukaan kutsumista. Tämä voisi olla kokeilemisen arvoista, mutta vaatisi toki hieman enemmän järjestelyjä. Arktisissa Viherseminaareissa oli aikoinaan ulkomaalaisia luennoitsijoita ja osallistujia, joten ajatus ei ole mahdoton.

Palautekyselyssä selvisi, että osa osallistujista toivoo seminaariin enemmän verkostoitumista helpottavaa toimintaa. Tällaisia ovat mm. vapaan keskustelun lisääminen, erilaiset ryhmätyöt tai workshopit ja retket. Seminaarin laajentaminen kaksipäiväiseksi helpottaisi verkostoitumista.

Toisaalta kaikki osallistujat eivät voi tai halua viipyä seminaarissa kahta päivää. Tämän vuoksi pitäisi olla mahdollisuus osallistua vain toiseen päivään. Mielestäni seminaarin kestoa voidaan vaihdella järjestelyistä vastaavan tahon mahdollisuuksien mukaan. Seminaarin toivotaan kuitenkin vakiintuvan joka toinen vuosi järjestettäväksi.

Viheralan imago on alan työntekijöiden keskuudessa huonompi ja kriittisempi kuin kuluttajien keskuudessa (Mähönen-Mendoza 2012, hakupäivä 25.3.2013). Tämänkin vuoksi tarvitaan seminaarin tarjoamia mahdollisuuksia alan sisäiseen yhteistyöhön. Seminaari antaa osallistujille vuoden 2012 seminaarin palautteessakin voimakkaasti esille tullutta uskonvahvistusta omaan alaan. Vaikka seminaari onkin alan ammattilaisille suunnattu, voidaan sen avulla nostaa viheralan asioita myös suuren yleisön tietoisuuteen.

6.2 Pohjoisen viheralan kehitys tulevaisuudessa

Viheralalla on tulevaisuudessa edessään haasteita. Alan kehittymistä Pohjois-Suomessa tulevat hidastamaan mm. tutkimuksen ja koulutuksen leikkaukset. Puutarha-alan tutkimus on tulevaisuudessa entistä enemmän riippuvainen rahoituksesta, sillä valtion säästöleikkaukset koskevat Maa- ja metsätalouden tutkimuslaitosta. MTT:n puutarhatutkimuksen vuosibudjetti on noin 7 miljoonaa euroa, mikä on 15 % koko MTT:n vuosibudjetista. Vuonna 2011 MTT:n rahoituksesta tuli 58 % valtiolta ja määrä vähenee vuosittain. Supistukset kohdistuvat erityisesti avomaatutkimukseen ja viherrakentamisen tutkimukseen. (Jalkanen 2012, 8; Lassheikki 2012, 8.)

Pohjoihin oloihin sopivat koristekasvit ovat tärkeä jatkuva tutkimuskohde. Uusia lajeja ja lajikkeita on etsittävä ja kehitettävä, jotta ala pysyy kannattavana ja ajassa mukana. Pohjoisen taimituotannon tärkeydestä ja lisäämisestä on puhuttu 1980-luvulta saakka. Nyt vaikuttaa siltä, että tuotannossa ei ole enää suuria ongelmia, vaan ongelmat ovat kannattavuudessa ja markkinoinnissa.

Puutarha-alan koulutus supistuu tulevina vuosina, kun Oulun seudun ammattikorkeakoulussa loppuu hortonomikoulutus. Hortonomiopiskelijöiden sisäänotto loppui vuonna 2012. Viheralan koulutus jatkuu tulevaisuudessa jossain määrin Oulun seudun ammattikorkeakoulussa osana rakennustekniikan opetusta. Oulun seudun ammattikorkeakoulun hortonomien aloituspaikat siirtyvät Hämeen ammattikorkeakoululle. Koulutuksen loppuminen pohjoisessa vähentää erityisesti Pohjois-Suomea ja sen erityisoloja koskevia alan hankkeita ja kehitystehtäviä.

Myös ammatilliseen koulutukseen on tulevina vuosina kohdistumassa supistuksia. Opetusministeriö on esittänyt, että ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikoista vähennetään jopa 7000 vuoteen 2016 mennessä. Lapista lähtisi neljännes, eli 1700, ammatillisen koulutuksen aloituspaikoista. Maaliskuun puolivälissä vuonna 2013 ei ollut vielä tiedossa tarkasti, miten opiskelijapaikkojen leikkaukset kohdistuvat. (OSKU ry 2013, hakupäivä 15.3.2013; Lapin poliittiset nuorisoyhdistykset pelkäävät ammatillisen koulutuksen leikkauksia, hakupäivä 15.3.2013.)

Viheralalla on tapahtumassa muutoksia myös valtakunnallisella tasolla. Viherympäristöliitto ry on kärsinyt rahoitusongelmista ja supistaakin toimintaansa vuonna 2013. Järjestön vakituinen henkilökunta lopettaa työnsä maaliskuun lopussa 2013. Järjestön tulevaisuus on tällä hetkellä epävarma. (Nuotio 2012, hakupäivä 15.3.2013; Viherympäristöliitto ry 2013a, hakupäivä 15.3.2013.)

Pohjois-Suomea koskevat samat ongelmat ja haasteet kuin etelää, joskin kärjistettyinä. Viherala on Suomessa edelleen melko pieni, ja pohjoisessa vielä pienempi. Juuri alan pienuuden ja pohjoisen vaativien olojen vuoksi alan yhteistyö ja kehittäminen on pohjoisessa tärkeää.

7 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli onnistunut Pohjoinen Viherpäivä 2012 -seminaari sekä pohjoissuomalaisen viheralan seminaariperinteen tallentaminen tulevaisuuden käyttöön. Onnistunutta seminaaria tavoiteltiin seminaarin suunnittelun ja käytännön järjestelyjen kautta. Viheralan seminaarien historiaa tallensin mm. lehtiartikkeleistä saamani tiedon mukaan.

Pohjoisen viherseminaarien historiasta oli hieman vaikea löytää tietoa jo nyt, alle 30 vuotta ensimmäisen Arktisen Vihertapahtuman jälkeen. Kaikkiin kysymyksiini noihin 1980- ja 1990-luvun seminaareihin liittyen en löytänyt vastausta. Olisin toivonut löytäväni tiedon, miksi seminaarien järjestäminen loppui vuoteen 1993. Tuolloin oli suunnitelmia järjestää seminaari myös sen 10-vuotisjuhlana 1995. Pohjoissuomalaisia viheralan seminaareja ei järjestetty tämän jälkeen yli kymmeneen vuoteen. Olisi ollut mukava saada työhön mukaan osallistujien kommentteja ja muistoja 1980- ja 1990-lukujen seminaareista, mutta aika ja resurssit eivät riittäneet haastateltavien etsimiseen.

Opinnäytetyön alussa koin vaikeaksi sisäistää oma toimenkuvani erityisesti seminaarin käytännön järjestelyjen suhteen. Mielestäni seminaaria suunniteltaessa kannattaakin ottaa huomioon järjestäjien roolien jako eli kuka tekee mitään. Suunnitteluryhmän kokoonpanoon ja toimintaan vaikuttivat jonkin verran Oulun seudun ammattikorkeakoulun sisäiset muutokset, kuten hortonomikoulutuksen lakkautuspäätös ja Luonnonvara-alan yksikön muutto. Nämä muutokset hidastivat jonkin verran esimerkiksi luennoitsijoiden varmistumista ja sitä kautta myöhästyttivät markkinoinnin aloittamista.

Tämän kokemuksen perusteella aloittaisin seminaarin suunnittelun ja markkinoinnin hieman aiemmin. Apurahan hakeminen seminaarin järjestämiseen olisi järkevää. Apurahan kohdistaisin seminaarin markkinointiin, jotta seminaarin asema viheralan tapahtumakalenterissa saataisiin vakiintumaan. Seminaarin ajankohta lokakuussa on hyvä, koska myöhäisyys on useimmille alan toimijoille hiljaisinta aikaa. Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen seminaarin onnistumiseen ja osanottajamäärään sekä työni kirjalliseen osuuteen. Tämä opinnäytetyö antaa myös käytännöllistä apua Pohjoinen Viherpäivä-seminaarin tuleville järjestäjille, jotka saavat työn mukana tiedot aiemmista seminaareista ja niiden teemoista sekä yhteystietolistoja.

Opinnäytetyöni aihe on erittäin ajankohtainen, erityisesti viheralan tulevia haasteita ajatellen. Pohjoinen Viherpäivä edesauttaa osaltaan pohjoissuomalaisen viheralan tiiviin yhteistyön rakentamista. Pohjoisen Viherpäivän 2012 palaute kertoo, että seminaari on pohjoisille viheralan toimijoille tärkeä. Seminaari lisää alan toimijoiden verkostoitumisen ja yhteistyön mahdollisuuksia sekä tuo tärkeää tietoa ja koulutusta lähelle.

Itselleni opinnäytetyön aihe antoi viheralasta laajan tuntemuksen. Vaikka työssä keskityin viheralaan nimenomaan Pohjois-Suomessa, työ antoi hyvän käsityksen koko Suomen viheralan historiasta, tutkimuksesta, haasteista ja tulevaisuudesta. Samalla sain arvokasta kokemusta tapahtumien järjestämisestä ja mm. Webropol-sovelluksen käytöstä. Erilaiset seminaarit ja messut ovat puutarha-alalla yleisiä, joten kokemuksesta voi hyvinkin olla hyötyä tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Ahonen, M-L. Pohjois-Suomen luonnonolosuhteet. Teoksessa E. Siuruainen (toim.) Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmat ja kehittämistarpeet. Oulu: Oulun yliopisto.

Ahonen, M-L., Orpana S., Ruohonen, A., Alasaarela, E. Lindqvist, R. & Holappa, K. 1986. Alkusanat. Teoksessa E. Siuruainen (toim.) Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmat ja kehittämistarpeet. Oulu: Oulun yliopisto, 5.

Arktisia vihertapahtumia Pohjois-Suomessa. 1985. Puutarha-Uutiset 37 (39), 1020.

Etelän miehet perustivat taimiston pohjoiseen. 1989. Puutarha 92 (8), 596.

Holm, C. 1986. Viheraluetutkimuksen nykytila Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Puutarha 89 (4), 242.

Häkkinen, I. 2012. Toppilansalmen uudet asuinalueet. Luentotiivistelmä. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Jalkanen, J. 2012. MTT tarvitsee enemmän yksityisrahoitusta. Puutarha & Kauppa 16 (16), 8.

Kaukolinna, H. 1984. Vihervuosi 1985 alkaa olla paketissa. Puutarha 87 (12), 714-715.

Kaukolinna, H. 1985. Arktinen Vihertapahtuma. Puutarha 88 (19), 601.

Kaukolinna, H. 1986. Katsaus vihertutkimukseen. Puutarha 89 (1), 44.

Kaukolinna, H. 1987. Arktinen vihreyttäminen esillä Torniossa. Puutarha 90 (6), 433-434.

Larinkari, M. 2012. Toppilansalmi – Satamasta asuinalueeksi. Luentotiivistelmä. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

- Lassheikki, K. 2012. Tutkimus käy asiakkaan kukkarolle. Puutarha & Kauppa 16 (17), 2.
- Leskinen, P. 2009. Vireyttä vihreästä – kooste Vihervuodesta 2008. Pohjoinen Viherpäivä – onnistunut uusi seminaarikokonaisuus. 2008. Viherympäristö 17 (2), 14-16.
- Neuvottelu Pohjois-Suomen viherosaamisesta 29.8.2007. 2007. Muistio. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).
- Närhi, S. 1985. Ilmatoon sopivia puutarhakasveja kalottialueelle Puutarha-Uutiset 17 (44), 1140-1141.
- Närhi, S. 1987a. Vihervuosi vauhditti Tornion vihreyttämistä. Puutarha-Uutiset 39 (33), 936.
- Närhi, S. 1987b. Pohjois-Suomessa huutava taimipula. Puutarha-Uutiset 39 (36), 999.
- Närhi, S. 1989. Lapin Puutarhayhdistyksellä juhlanäyttely. Puutarha-Uutiset 41 (35), 1120-1121.
- Närhi, S. 1991. Pohjoisen ympäristö haavoittuu herkästi. Puutarha-Uutiset 43 (30), 6-7.
- Närhi, S. 1999. Viherrakentajat ry Viherpäivien alullepanijana. Viherympäristö 7 (1), 42-43.
- Närhi, S. 2007. Ympäristöneuvos Sauli Rouhinen: Vihervuosi 1985 nosti viheralan esille Suomessa. Viherympäristö 17 (6), 12-14.
- Orpana, S. 1986. Viherrakentamisen nykytila ja resurssit Pohjois-Suomessa. Teoksessa E. Siuruainen (toim.) Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmat ja kehittämistarpeet. Oulu: Oulun yliopisto, 20-22, 34-35, 44-45.
- Orpana, S. 1986. Viherrakentamisen ongelmat. Teoksessa E. Siuruainen (toim.) Pohjois-Suomen viherrakentamisen ongelmat ja kehittämistarpeet. Oulu: Oulun yliopisto, 46, 48-49, 51, 53.

Pehkonen, P. & Jansson, J. 1996. Viheralan tutkimus- ja kehittämistyö. Tilannekatsaus. Helsinki: Ympäristöministeriö, alueiden käytön osasto.

Peteri, S-L. 1986. Lapin läänin koristekasveista. Puutarha 89 (8), 476-477.

Pihlajaniemi, H., Yrjänheikki J. & Partanen R. 2012. Kilpisjärven kyläympäristöhanke.

Pohjoinen Viherpäivä 20.11.2008. 2008. Esite. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Pohjoisen Viherpäivät 2010: Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010. Esite. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Rikkinen, K. 1994. Suomen aluemaantiede. Vammala: Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

Rintamäki, L. 1987. Pohjoisen viherrakentamisen ongelmat esillä Torniossa. Puutarha 90 (8), 602.

Soini, T. 2003. Viherrakentajan käsikirja. Viherympäristöliiton julkaisu nro 25. Helsinki: Viherympäristöliitto.

Särkkä, J. & Uimonen, J. Vieraslajit muuttavat viherrakentamisen kasvivalikoimaa. Kalvosarja. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Tapahtumakalenteri. 1989. Puutarha 92 (5), 355.

Tapahtumakalenteri. 1990. Puutarha 93 (12), 896.

Tapahtuu vuonna 1987. 1987. Puutarha 90 (6).

Tarasti, L. 2007. Vihervuoden 2008 valmistelu alkanut. Viherympäristö 15 (2), 24.

Tihtonen, L. 1993. Arktinen Viherseminaari Torniossa. Puutarha 96 (8), 450.

Timonen, J. 1988. Pohjois-Suomen taimituotanto. Puutarha 91 (8), 505.

Tornion kaupunki. 2011. Lehtijuttuja vuodelta 1985. Hakupäivä 25.3.2013,
<http://www.tornio.fi/index.php?p=Lehtijuttuja&highlight=lehtijuttuja>.

Uimonen, J. 2012. Menestymisvyöhyketutkimus käynnistynyt. Luentotiivistelmä. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Uusitalo, M. 2012. Uutuuksia koristekasvien pohjoisille markkinoille. Luentotiivistelmä. (Ei julkaisupaikkaa eikä julkaisijaa).

Viheralan hallinnon kehittämistarve. 1986. Viheralan hallinnon kehittämistarve. Puutarha 89 (12), 748-749.

Vihertämisen pulmat puheena Torniossa. 1985. Lapin kansa. 2.8.1985.

Väinölä, A. 1994. Pohjoisen puutarhaväki kokoontui Ouluun. Puutarha 97 (4), 168.

Sähköiset lähteet

Basepoint. 2013. Tietoja Basepoint Oy:stä. Hakupäivä 19.2.2013, <http://www.basepoint.fi>.

Helsingin yliopisto. 2003-2004. Kilpisjärven biologinen asema. Hakupäivä 19.2.2013,
<http://www.helsinki.fi/kilpis/kyla/yleista.htm>.

Ilmatieteen laitos. 2013a. Suomen ilmastovyöhykkeet. Hakupäivä 23.3.2013,
<http://ilmatieteenlaitos.fi/suomen-ilmastovyohykkeet>.

Ilmatieteen laitos. 2013b. Terminen kasvukausi. Hakupäivä 24.3.2013,
<http://ilmatieteenlaitos.fi/terminen-kasvukausi>.

Ilmatieteen laitos. 2013c. Vuositulastot. Hakupäivä 24.3.2013,
<http://ilmatieteenlaitos.fi/vuositulastot>.

Juhanoja, S. & Tuhkanen, E-M. 2010. Perennojen käyttö julkisilla viheralueilla.

Hakupäivä 16.2.2013, <http://www.smts.fi/jul2010/esite2010/102.pdf>

Lapin poliittiset nuorisjärjestöt pelkäävät ammatillisen koulutuksen leikkauksia. 2013. Kaleva.

Hakupäivä 15.3.2013, <http://www.kaleva.fi/uutiset/pohjois-suomi/lapin-poliittiset-nuorisjarjestot-pelkaavat-ammattillisen-koulutuksen-leikkauksia/621924/>

Pohjoinen Viherpäivä. 2013. Kaleva. Hakupäivä 16.2.2013,

<http://www.kaleva.fi/menot/tapahtuma/pohjoinen-viherpaiva/499095/>.

Kauppila, T. 2008. Puutarhan kuulumiset Oulusta. Pimpinella, Kasvitieteellisten puutarhojen

tiedotuslehti. Hakupäivä 22.1.2013, <http://botania.fi/wp-content/uploads/2012/10/pimpinella27pp36-52.pdf>.

Kemin kaupunki. 2013. Kadut, liikenne ja yleiset alueet. Hakupäivä 23.3.2013,

http://www.kemi.fi/Tekninenpalvelukeskus/Kadut_ja_liikenne/kadutliikenne.htm.

Kilpisjärvi. 2013. Kilpisjärven kyläisivut. Hakupäivä 19.2.2013, <http://www.kilpisjarvi.org/index.htm>.

Kukkola, H. työpäällikkö, Oulun tekninen liikelaitos. Tietoja opinnäytetyötä varten.

Sähköpostiviesti I9maja00@students.oamk.fi 10.4.2013.

Lappset Group. 2013a. Tervetuloa leikin maailmaan. Hakupäivä 19.2.2013, <http://www.lappset.fi/19.2.2013>.

Lappset Group. 2013b. Lappsetin tarina. Hakupäivä 19.2.2013, <http://www.lappset.fi/>.

Lemminkäinen Oyj. 2013. Lemminkäinen –monipuolinen kansainvälinen rakentaja. Hakupäivä

19.2.2013, <http://www.lemminkainen.fi/> 19.2.2013.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. 2013a. MTT Rovaniemi. Hakupäivä 23.3.2013,

<http://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/mtt/esittely/toimipaikat/rovaniemi>.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. 2013b. Arboretum Apukka. Hakupäivä 23.3.2013,
<https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/mtt/puistot/arboretumapukka>.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. 2013c. Uudet kasvit pohjoisilla markkinoilla.
Hakupäivä 16.2.2013,
https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/tutkimus/Hankehaku/Hankkeentiedot?p_kielikoodi=FI&p_hanke_seqno=218943.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. 2013d. Julkisten alueiden perennakasvustojen
perustamis- ja hoitotekniikat sekä kestävien perennojen valinta. Hakupäivä 16.2.2013,
https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/tutkimus/Hankehaku/Hankkeentiedot?p_kielikoodi=FI&p_hanke_seqno=35897.

Puutarhatilastot 2011. 2012. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, Tike. Hakupäivä
6.3.2013,
http://www.maataloustilastot.fi/sites/default/files/pure_2011_kansineen_ilman_leikk.varoja.pdf

Maisemasuunnittelijat ry. 2013. Maisemasuunnittelijat ry. Hakupäivä 19.2.2013,
<http://www.maisemasuunnittelijat.fi/>.

Mähönen-Mendoza, E. 2012. Viheralan imago Suomessa. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu.
Johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Hakupäivä 25.3.2013,
<http://publications.theseus.fi/handle/10024/48878>.

New Plants for the Northern Periphery Market. 2013. Project Pages. Hakupäivä 16.2.2013,
<http://www.northernplants.net>

Nikolai ja Ljudmila Borisoffin Puutarhasäätio. 2013. Ansökningsförfarandet. Hakupäivä 13.3.2013,
<http://www.puutarhasaatio.fi/>.

Northern Periphery Programme. 2013. New Plants for Northern Periphery. Hakupäivä 16.2.2013,
<http://www.northernperiphery.eu>

Nuotio, A-K. 2012. Ei ainoastaan Viherympäristöliitto vaan myös koko viheralan yhdistyskenttä muutosten edessä. Hakupäivä 15.3.2013, <http://www.vyl.fi/blogi/2012/08/10/ei-ainoastaan-viherymparistoliitto-vaan-myo-s-koko-viheralan-yhdistyskentta-muutosten-edessa/>

OSKU ry. 2013. Kannanotto: Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat leikkaukset syövät nuorisotakuun uskottavuutta. Hakupäivä 15.3.2013, <http://www.osku.info/uutiset.php?id=306>.

OULLabs. 2010. 3D-virtuaalilaboratorio. Hakupäivä 18.2.2013, <http://www.oullabs.fi/uutiset/3d-virtuaalilaboratorio.html>.

Oulun kaupunki. 2013. Puistot ja viheralueet. Hakupäivä 23.3.2013, <http://www.ouka.fi/oulu/ymparisto-ja-luonto/puistot-ja-viheralueet>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012a. Technical Set-Up. Hakupäivä 18.2.2013, <http://www.oamk.fi/hankkeet/cave/>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012b. Oamkin virtuaalilaboratorio Cave otettu käyttöön. Hakupäivä 18.2.2013, http://www.oamk.fi/toolbox/fileuploads/mediatiedote_cave_25092012.pdf.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012c. Kulttuurialan yksikkö. Hakupäivä 16.2.2013, http://www.oamk.fi/tietoa_oamkista/yksikot/kulttuuri/?sivu=yhteystiedot&alasivu=konserttisali

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2013. Luonnonvara-alan yksikkö. Hakupäivä 23.3.2013, http://www.oamk.fi/tietoa_oamkista/yksikot/luova/?sivu=tki.

Oulun yliopisto. 2008. Pohjoinen viherpäivä-seminaari Oulun yliopistossa. 2008. Hakupäivä 22.1.2013, http://www oulu.fi/ajankohtaista/uutiset/2008B/pohjoinen_viherpaiva.html

Oulun yliopisto. 2013. Tutkimus kasvitieteellisessä puutarhassa. Hakupäivä 23.3.2013, <http://www oulu.fi/botgarden/tutkimus.html>.

Puutarhaliitto ry. 2010. Horticultural Statistics. Hakupäivä 6.3.2013, <http://www.puutarhaliitto.fi/index.php?section=60>

Pulkkinen, H. kaupunginpuutarhuri, Oulun kaupunki. Tietoja opinnäytetyötä varten.
Sähköpostiviesti I9maja00@students.oamk.fi 9.4.2013.

Ruohonen, A., maisema-arkkitehti. Re: Arktiset viherseminaarit Torniossa 80-luvulla.
Sähköpostiviesti I9maja00@students.oamk.fi 6.2.2013.

Seurakuntapuutarhurit. 2012. Pohjoinen Viherpäivä 16.10.2012 Oulussa. Hakupäivä, 16.2.2013,
<http://www.seurakuntapuutarhurit.fi/?x103997=131046>.

Siuruainen, M., Alanko, P., Laine, K. & Pihlajaniemi, H. 2004. Tieteellisten puutarhojen kokoelmat
viherrakentamisen käyttökasvivalikoiman monipuolistajina. Hakupäivä 23.3.2013,
<http://www.smts.fi/MTP%20julkaisu%202004/posterit04/pt011.pdf>.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Tike, Puutarhatilastot. 2012. Avomaatuotannon jakautuminen
1984-2011. Hakupäivä 6.3.2013, <http://www.maataloustilastot.fi/puutarhatilastot>.

Tajakka, H. 2012. Taustatietoja pohjoissuomalaisista taimituottajista. Hakupäivä 9.4.2013,
<http://www.viherymparisto.fi/index.php?action=view&id=17&module=resourcesmodule&src=%40random4f84162508e5c>.

Tilastokeskus. 2012. Maakuntien pinta-ala, väestö ja bruttokansantuote. Hakupäivä 9.3.2013,
http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#bruttokansantuote.

Webropol Oy. 2013. Yritys. Hakupäivä 19.2.2013, <http://www.webropol.fi/>.

Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. 2010. Teoksessa M. Uusitalo & K. Kaunismaa
(toim.) Viherrakentaminen pohjoisissa matkailukohteissa. Hakupäivä 25.3.2013,
<http://www.mtt.fi/mttraportti/pdf/mttraportti8.pdf>.

Viherympäristöliitto ry. 2013a. Etusivu. Hakupäivä 15.3.2013, <http://www.vyl.fi/>.

Viherympäristöliitto ry. 2013b. Puuvartisten kasvien menestymisvyöhykkeet. Hakupäivä 9.3.2013,
<http://www.vyl.fi/palvelut/taimitakuuasiat/puuvartisten-kasvien-menestymisvyohykkeet>

Viherympäristöliitto ry. 2013c. Viherympäristöliitto ry. Hakupäivä 13.3.2013, <http://www.vyl.fi/vyl>.

Muut

Kauppila, T., ylipuutarhuri, Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha. 2013. Pohjoinen Viherpäivä 2012 suunnitteluryhmän kokous 7.2.2013. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Luonnonvara-alan yksikkö.

LIITTEET

LIITE 1. Ennakkomainos

LIITE 2. Esite

LIITE 3. Lopullinen aikataulu

LIITE 4. Palautekyselylomake

LIITE 5. Palautekyselyn vastaukset

Ennakkoilmoitus

Pohjoinen Viherpäivä 2012
- Tutkimus, kehitys ja innovaatiot

16.10.2012, Oulu

Perinteinen Pohjoinen Viherpäivä järjestetään
ensi syksynä Oulussa.

Päivän teemana ovat viheralan tutkimus, kehitys
ja innovaatiot Pohjois-Suomessa

Aiheina mm.

- * uusia kasveja viheralueille
- * ajankohtaista suunnittelussa
- * tuoreita tutkimuksia, hankkeita ja opinnäytetöitä
- * teknisiä innovaatioita

Tarkempi päivän ohjelma ilmoitetaan myöhemmin.

Seminaariin ovat tervetulleita kaikki viheralan ihmiset
niin pohjoisesta kuin etelästäkin

Varaa aika kalenteriisi jo nyt ja seuraa ilmoittelua VYL:n
koulutuskalenterista

Lisätietoa antaa Paula Syri, paula.syri@oamk.fi,
010 272 3233

Pohjoinen Viherpäivä 2012

- Tutkimus, kehitys ja innovaatiot

Tiistai 16.10. 2012 klo 9-16

Oulun Seudun Ammattikorkeakoulu, Tekniikan yksikkö,
Kotkantie 1, Oulu

Ohjelma

Aamupäivä

Marja Uusitalo, MTT: Uutuuksia koristekasvien pohjoisille markkinoille: Kestävät kasvit Euroopan äärialueilla (NPNP) –hankkeesta

Jyri Uimonen, Taimistoviljelijät ry.: Monivuotisten kasvien kestävyystutkimus

Sirkka Juhanoja, MTT: Perennoja julkisille viheralueille

Iltapäivä

Jyri Uimonen, Taimistoviljelijät ry.: Vieraslajit muuttavat viherrakentamisen kasvivalikoimaa

Henna Pihlajaniemi & Jenni Yrjänheikki, Helsingin yliopisto/Oulun seudun amk:

Kilpisjärvi-kylämaisemahanke

Ismo Häkkinen, SITO & Mirjam Larinkari, Oulun kaupunki: Toppilansalmen viheralueet sekä mahdollisuus tutustua 3D-virtuaalilaboratorio Caveen

Iltaohjelma

Oulun Ympäristötalolla klo 17 alkaen.

Seminaarin hinta

Osaallistumismaksu on 40 €, kahvi sisältyy hintaan. Lounas on omakustanteinen. Opiskelijaryhmien ilmoittautuminen Paula Syrille (yhteystiedot alla).

Ilmoittautuminen

Ilmoittaudu tilaisuuteen 9.10.2012 mennessä osoitteessa
<http://www.oamk.fi/viherseminaari>

Näytteilleasettajat

Näytteilleasettajille on seminaaritalan yhteydessä pöytiä, kooltaan 60 x 120 cm. Pöydän hinta on 200 €. Varaa paikkasi ajoissa Paula Syriltä (yhteystiedot alla).

Lisätiedot

Paula Syni, paula.syni@oamk.fi,
010 272 3233

Jaana Mäläskä, Jmaja00@students.oamk.fi

Pohjoinen Viherpäivä 2012

- Tutkimus, kehitys ja innovaatiot

Tiistai 16.10. 2012 klo 9-16

Ohjelma

Aamupäivä

9.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

9.15 Jukka Tikkanen, Oulun seudun amk: Tervetuloa seminaariin!

9.30 Marja Uusitalo, MTT: Uutuuksia koristekasvien pohjoisille markkinoille: Kestävät kasvit Euroopan äärialueilla (NPNP) –hankkeesta

10.15 Jari Särkkä, Särkän Perennataimisto: Vieraslajit muuttavat viherrakentamisen kasvivalikoimaa

10.45 Sirkka Juhanoja, MTT: Perennoja julkisille viheralueille

11.30 Keskustelua aamupäivän aiheista

11.45 Lounas

Iltapäivä

12.45 Paula Syri, Oulun seudun amk.: Monivuotisten kasvien kestävyystutkimus

13.15 Henna Pihlajaniemi & Jenni Yrjänheikki, Helsingin yliopisto/Oulun seudun amk: Kilpisjärvi-kylämaisemahanke

14.00 Kahvi ja mahdollisuus tutustua virtuaalilaboratorio Caveen

14.50 Mirjam Larinkari, Oulun kaupunki & **Ismo Häkkinen**, SITO: Toppilansalmi – Satamasta asuinalueeksi

15.50 Keskustelua iltapäivän aiheista

16.00 Seminaarin lopetus

Iltaohjelma klo 17-19

Oulun Ympäristötalolla osoitteessa Solistinkatu 2, 90140 Oulu

1. Roolisi seminaarissa.

- Osallistuja
- Puhuja
- Näytteilleasettaja
- Järjestelytoimikunnan jäsen

2. Mistä sait tietää tämän vuotisesta Pohjoisesta Viherpäivästä?

- Sain kutsun sähköpostitse.
- Viherympäristöliitto ry:n kautta.
- Kuulin kollegalta.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulun internetsivuilta.
- Muualta, mistä?

3. Oliko seminaarin osallistumismaksu mielestäsi sopiva?

- Kyllä.
- En osaa sanoa.
- Ei, sopiva maksu olisi

4. Miten arvioisit seminaarin käytännön järjestelyjen sujumista?

Erinomainen Hyvä En osaa sanoa Tyydyttävä Huono

Ennakkotiedotus	☐	☐	☐	☐	☐
Ilmoittautuminen Oamk:n internetsivuilla	☐	☐	☐	☐	☐
Opastus paikan päällä	☐	☐	☐	☐	☐
Seminaaritila	☐	☐	☐	☐	☐
Näytteilleasettajatila	☐	☐	☐	☐	☐
Iltaohjelma	☐	☐	☐	☐	☐

5. Miten hyvin seminaarin sisältö vastasi odotuksiasi?

- Erinomaisesti.
- Hyvin.
- En osaa sanoa.
- Tyydyttävästi.
- Huonosti.

6. Miten paljon ohjelma sisälsi sinulle uutta tietoa?

- Paljon.
- Jonkin verran.
- Vähän.
- Ei ollenkaan.
- En osaa sanoa.

7. Oliko tilaisuudessa mielestäsi tarpeeksi mahdollisuuksia verkostoitumiseen?

- Kyllä.
- En osaa sanoa.
- Ei.

8. Aiotko osallistua Pohjoiseen Viherpäivään jatkossa?

- Kyllä.
- Ehkä.
- En.

9. Miten tärkeiksi koet Pohjois-Suomessa järjestettävät viheralan ammattilaisten tilaisuudet ja miksi?

10. Missä onnistuimme ja missä epäonnistuimme?

Anna vapaasti risuja ja ruusuja järjestelytoimikunnalle!

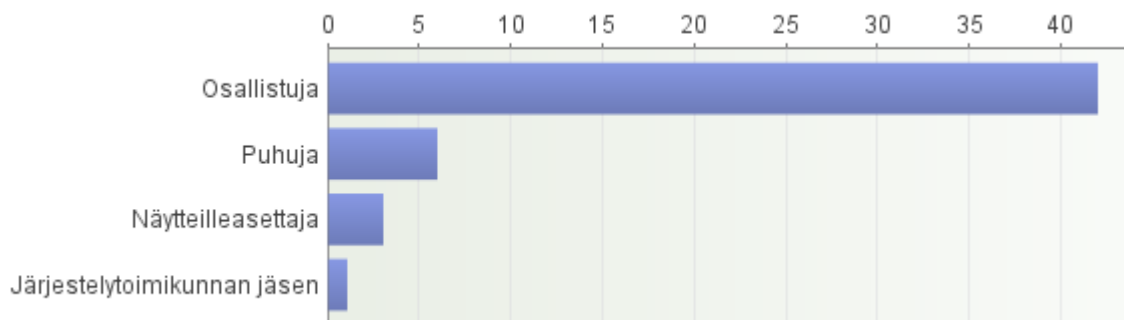
11. Anna ehdotuksesi ja ideasi seuraavan Pohjoisen Viherpäivän järjestäjille!

Miten kehittäisit tapahtumaa? Millaisia teemoja toivoisit käsiteltävän? Mikä voisi olla seuraavan Pohjoisen Viherpäivän tapahtumapaikka? Toivoisitko tapahtuman olevan yksi- vai kaksipäiväinen?

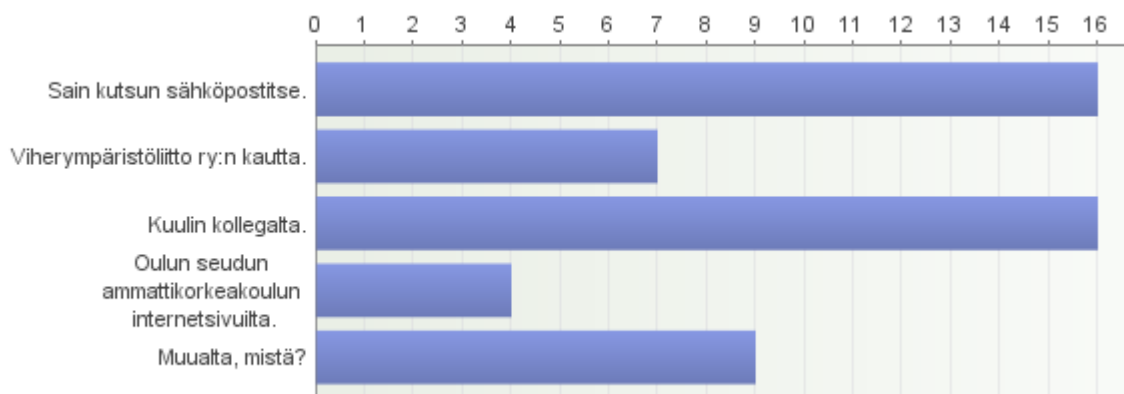
1. Roolisi seminaarissa.

Vastaajien määrä: 52

2. Mistä sait tietää tämän vuotisesta Pohjoisesta Viherpäivästä?

Vastaajien määrä: 52

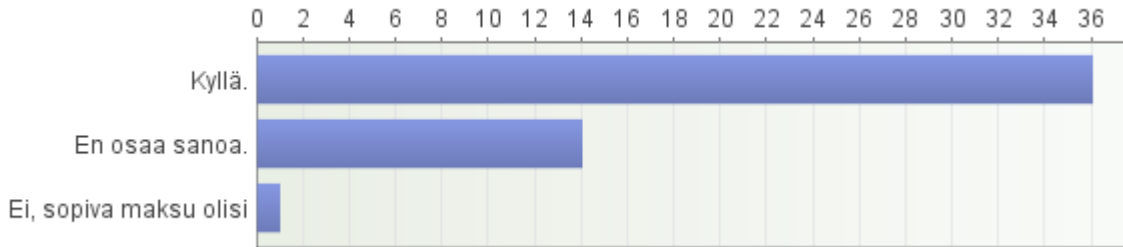

Avoimet vastaukset: Muualta, mistä?

- VYL sivuilta, jos ei ajankuluksi olisi siellä surffailut ei olisi koko hommasta ollut mitään tietoa.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikön henkilökunnalta
- Tieto aiemmin kokouksissa tullut
- Entiseltä koulukaverilta
- olen ollut mukana jo olisiko tämä 6 kerta mukana työn takia
- Oulun seudun ammattikorkeakoulusta otettiin henkilökohtaisesti yhteyttä työpaikan kautta
- Internethaulla

3. Oliko seminaarin osallistumismaksu mielestäsi sopiva?

Vastaajien määrä: 51

Avoimet vastaukset: Ei, sopiva maksu olisi

- Mielestäni maksu olisi voinut olla korkeampi, esi. 60 euroa

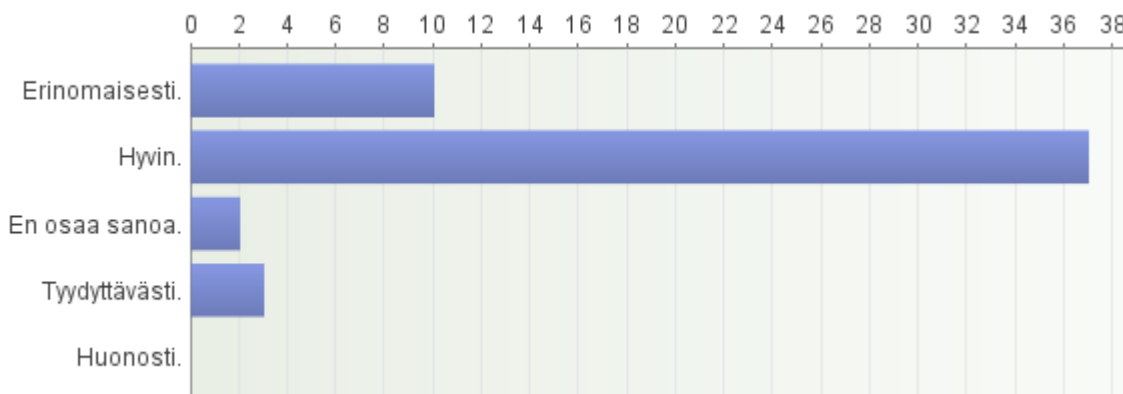
4. Miten arvioisit seminaarin käytännön järjestelyjen sujumista?

Vastaajien määrä: 51

	Erinoma inen	Hyvä	En osaa sanoa	Tyydytt ävä	Huono	Yhteensä	Keskiarvo
Ennakkotiedotus	5	29	4	10	2	50	2,5
Ilmoittautuminen Oamk:n internetsivuilla	13	20	12	3	0	48	2,1
Opastus paikan päällä	8	28	4	7	3	50	2,38
Seminaaritila	20	27	1	3	0	51	1,75
Näytteilleasettajatila	4	25	4	15	2	50	2,72
Iltaohjelma	5	4	35	0	0	44	2,68
Yhteensä	55	133	60	38	7	293	2,36

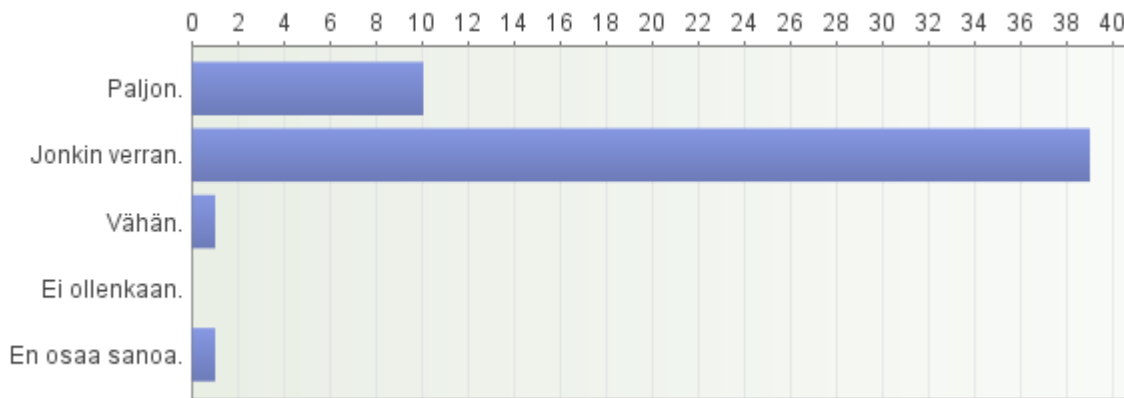
5. Miten hyvin seminaarin sisältö vastasi odotuksiasi?

Vastaajien määrä: 52

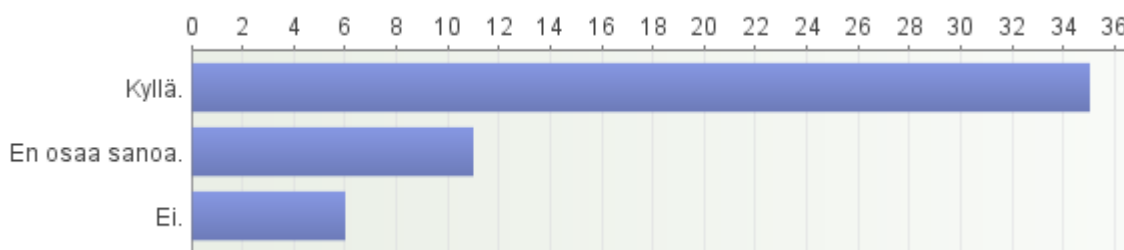
6. Miten paljon ohjelma sisälsi sinulle uutta tietoa?

Vastaajien määrä: 51

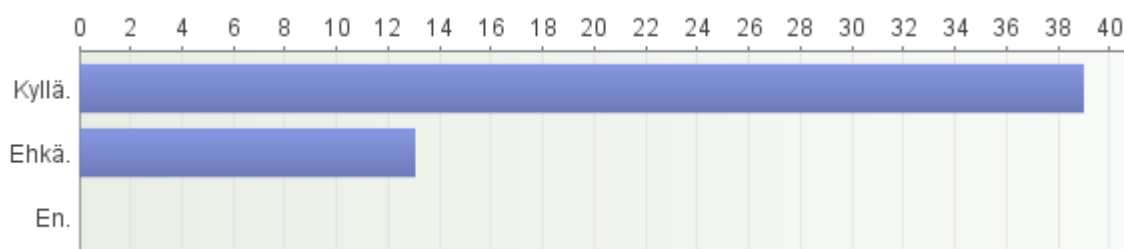
7. Oliko tilaisuudessa mielestäsi tarpeeksi mahdollisuuksia verkostoitumiseen?

Vastaajien määrä: 52

8. Aiotko osallistua Pohjoiseen Viherpäivään jatkossa?

Vastaajien määrä: 52

9. Miten tärkeiksi koet Pohjois-Suomessa järjestettävät viheralan ammattilaisten tilaisuudet ja miksi?

Vastaajien määrä: 39

- Erittäin tärkeänä. Oikeastaan ainoa tilaisuus missä voi tavata tuttuja ihan ajan kanssa. Saisi olla enemmänkin tilaisuuksia ja saisivat keskittyä tarkemmin tiettyihin osa-alueisiin.

- Erittäin tärkeäksi. Täällä ei ole muuten mitään...
- Erittäin tärkeäksi. Mitä lähempänä kotia tilaisuudet ovat, sitä helpompi sinne on lähteä (Hämeenlinna/Tampere ovat kaukaisia Oulun seudulta katsottuna).
- Tällainen koko viheralan kattava tapahtuma on hyvin tärkeä. osallistujamääräkin sen osoitti, että kysyntää riittää.
- hyvin tärkeiksi, koska pohjoisiin olosuhteisiin erikoistunut vähän asiantuntijoita
- Todella tärkeä koulutuksen loppumisen myötä. Pohjoinen osaaminen ja uuden tiedon saaminen tällaisten tilaisuuksien ja tapahtumien kautta mahdollista. Lisäksi verkostoitumisen mahdollisuus hyvä.
- Erittäin tärkeäksi.
Pohjois-suomalaisten pitää tehdä kovasti yhteistyötä, että pärjäämme markkinoilla ja muutenkin meitä on niin vähän verrattuna Etelä-Suomeen.
- Hyvä kokoontua aika-ajoin yhteen hyvien teemojen ympärille
- Kuten kaikissa muissakin asioissa, myös viheralalla ollaan varsin Etelä-Suomi-keskeisiä, minkä vuoksi Pohjois-Suomessa järjestettävät alan tapahtumat ovat tärkeitä vahvistamaan alueen yhteistyötä, verkostoitumista ja uuden tiedon jakamista, sekä muistuttamaan eteläsuomalaisille, että elämää on kehä kolmosen (ja Tampereen) pohjoispuolellakin.
- Tärkeä! Tilaisuus on ollut ainoa vuosittain pohjoisen viheralaa kokoava tapahtuma.
- Päivä on erittäin tärkeä Pohjois-Suomen viheralalle. Tapahtuma luo yhtenäisyyttä, tieto liikkuu ja erityisesti pohjoinen osaaminen tulee esille.
- Ala on pieni ja toimijoita vähän, siksi verkostoiminen ja yhteistyö alan kehittämiseksi tärkeää. Yhteiset tapahtumat päivittävät alan ihmisten tietoa ja pitävät mukana alan kehityksessä.
- Pohjoiset olosuhteet ovat hyvin erilaiset kuin Etelä-Suomessa. On hyvä että yhdessä päästään käsiksi omiin ongelmiin ja olosuhteisiin sekä myös erityismahdollisuuksiin, joita pohjoiset olosuhteet antavat, esim luminen talvi ja jäätyvät vesistöt :) Nyt kun vielä OAMK koulutus muuttuu, on hyvä, että yhteistyötä jatketaan ja viestit kentältä saavuttavat myös koulutussuunnittelijat.
- Osanotosta päätellen tilaisuudet ovat tärkeitä. Tällaiset yhteiset kokoontumiset ovat aina rakentavia ja ideoita antavia.
- Onhan se tärkeää että alalla toimijat tapaavat ja näkevät ketkä toimivat ja millä tavalla.
- Tilaisuus on tärkeä, varsinkin jos aiheet pidetään nimenomaan pohjoista viherrakentamista koskevinä. Pohjoista näkökulmaa ei muissa valtakunnallisissa alan tilaisuuksissa välttämättä nosteta esiin riittävästi.

Toisaalta myös pohjoisten toimijoiden kannalta tämä on tärkeä tapahtuma esimerkiksi verkostoitumisen kannalta. Joinakin vuosina tilaisuuden voisi toteuttaa kansainvälisenä tapahtumana, jossa esim. esiintyjä olisi muista pohjoisen ulottuvuuden valtioista, joissa on samat ääriolosuhteet kuin P-Suomessa.

- Tilaisuudet ovat tärkeitä koska niissä saa samalla uskonvahvistusta omaan ammattiin.
- On tärkeää nähdä oman alan ihmisiä, kun itse puurtaa yksin maakunnassa.
- Hyvin tärkeäksi. On helpompi lähteä kuuntelemaan, kun matka ei ole pitkä.
Koko ajan kaipaa uutta tietoa, päivityksiä, ajankohtaista, muiden alan ihmisten tapaamista.
Saa uutta uskoa alansa/työhönsä, kun kuulee, että muutkin painiskelevat samojen ongelmien tms kanssa.

- Tärkeä tilaisuus alalla toimijoille. Täällä pohjoisessa vain vähän tapahtumia jossa kuulee ajankohtaisista asioista ja alan toimijat yhdellä koolla.
- hyvin tärkeää viheralan esilläpidon vuoksi sekä pohjoisten olosuhteiden vuoksi
- Erittäin tärkeiksi. Yhteistyö on tärkeää pohjoisen erityiskysymysten vuoksi. Kaikki muut alan ammattilaistapahtumat ovat ja sisällöltään keskittyvät etelään.

- Erittäin tärkeäksi, myös pohjoisessa on paljon alan ammattilaisia. Pääsy koulutukseen on huomattavan helpompa kun koulutus on lähellä ja kustannukset pienempiä
- On hyvä asia, että kokonutaan koko pohjoisen alueen viher- ja puutarhaväen kanssa.
Mielestäni paikka missä tilaisuudet järjestettiin oli ehkä liian suuri. Paikka missä luennot järjestettiin oli hyvä.
Tun tui että porukka hajosi aika laajalle alueelle.
Minä koin niin ettei pääsyt luomaaan uusia tuttavuuksia. Tietysti aikakin rajoittaa, eihän yhden päivän aikana mahdottomia ehdi.
- Alan tilaisuudet ovat erittäin tärkeät, sillä moni etelässä järjestettävä tilaisuus on järjestetty viikolla, joten matkustamiseen menee suurin osa ajasta. Lisäksi kiinnostavia luentoja ei välttämättä ole niin monia, että kannattaisi sinne asti lähteä. Muutenkin on tärkeää pitää yllä pohjoista osaamista ja mahdollisuuksia verkostoitua. Etenkin pohjoisiin oloihin suunnatut luennot (mm. kasvien kestävyys) on erittäin tärkeitä.
- Mielestäni on tärkeää että pohjoisen ammattilaiset voivat verkostoitua myös keskenään.
- Koen tilaisuudet erittäin tärkeiksi, sillä niitä ei ole paljoa. Tällaiset tilaisuudet ovat mielestäni hyviä verkostoitumisen paikkoja ja ne kenties voisivat tukea alan säilymistä virkeänä pohjoisessa. Virkeydellä tarkoitan esimerkiksi alan arvostuksen tukemista ja ajankohtaisen tiedon jakamista. Etelä-Suomessa järjestettävät tilaisuudet ovat mielestäni liian kaukana.
- Viherpäivä on Pohjois-Suomessa toimivien alan ammattilaisten kannalta tärkeä kokoontumis- ja verkostoitumistilaisuus. Suurin osa alan tapahtumista, koulutuksista ja näyttelyistä järjestetään Etelä-Suomessa, minkä vuoksi on mukava, että Oulussa järjestetään Viherpäivä kerran vuodessa.

- Vaikutta tärkeältä Oulun talousalueen kannalta.
- Erittäin hyviä ovat olleet kaikki, joissa olen ollut
- Harvoin on yhteisiä tilaisuuksia, hyvä tapaamispaikka
- Minusta se on tärkeä foorumi, jonka on hyvä koontua säännöllisesti.
- Tärkeäksi; lähes kaikki viheralan tapahtumat ja koulutukset ovat Etelä-Suomi -painotteisia -> osallistumiskustannukset nousevat korkeiksi ja kasii pohjoisen osanottajia. Usein myös näiden aiheet ovat eteläkeskeisiä.
- Tärkeitä, sitä kautta tavoitetaan sellaisia henkilöitä, jotka eivät ennätä tai joilla ei muutoin ole mahdollisuutta osallistua eteläisiin tilaisuuksiin. Pohjoisessa yhden henkilön tavoittaminen on muutoin aikaa vievää.
- -Pohjois-Suomessa on vähän yhteisiä viheralan tapahtumia ja koulutuksia yleensäkin.
- -täytyy olla jokin tapahtuma P-S jossa tapaa ammatti ihmisiä.
- -tällä käsitellään Pohjoisen asioita
- Erittäin tärkeiksi, etenkin jatkossa kun luontevaa verkostoitumista tapahtuu vähemmän opiskelumahdollisuuksien väentyessä. Erityisesti pohjoisten olosuhteiden huomioiminen ja alueella tapahtuvien hankkeiden esittely, kokemusten jakaminen ja yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen ovat tärkeitä.
- Ko. tilaisuudet ovat tärkeitä viheralan ammattilaisten kohtaamispaikkoja. Tapahtuman ajankohta on myös hyvä, sillä useiden viheralan sektorien kiireisin aika on ohi. Tilaisuus on ikäänkuin levähdyspaikka ja samalla myös uusien tuulien vastaanottamispaikka.
- Viheralan ammattilaisten tieto ja uuden oppiminen on aina tervetullutta. Siellä tapaa myös tuttuja joita ei muuten näe juurikaan.
- Erittäin tärkeäksi. Tilaisuudessa pääsee hyvin verkostoitumaan Pohjois-Suomen alueella vaikuttavien viheralan ammattilaisten kanssa.

10. Missä onnistuimme ja missä epäonnistuimme?

Vastaajien määrä: 33

- Opastus pitää olla parempaa. Ruokailun järjestäminen isolle porulalle ontui. Muuten ihan jees
- Ruusuja kaikille!
- Iltatapahtumaa olisi voinut mainostaa enemmän.
- Kokonaisuus oli hyvä. Mikäli aihepiiriä halutaan monipuolistaa, silloin pitää järjestää jo kaksipäiväinen tapahtuma.
- - ohjelman rakenne hyvä: päivään oli saatu mahtumaan useita aiheita ja näkökulmia, annettu riittävästi aikaa esityksille
- - 3D-studion tutustuminen oli hyvä oheisohjelma
- - seminaarin pääteema ei näkynyt kovin hyvin ohjelmassa
- Paikkana ihan hyvä, mutta esim. paikoitus hankala ja liikenneruuhkat valtavat seminaarin loppumisen aikana.
- Luennoitsijat olivat hyvin ammattitaitoisia, mutta käytävällä olleet näytteliasettajat vaativat kunnan parannuksen. Itse en oikein tiennyt, mitä eräskin henkilö yritti esitellä.
- Parasta oli nähdä paljon tuttuja, joita en ole nähnyt muutamaa kuukauteen ja joita en todennäköisesti tapaa taas pitkään aikaan. Luennoista kaikki aiheet, paitsi Toppilan uusien asuinalueiden kehittäminen olivat sellaisia, joista olen jo aiemmin kuullut Tampereen Viherpäivillä, edellisillä Pohjoisilla Viherpäivillä Levillä v. 2010 tai opiskellessani Oamkin Luonnonvara-alan yksikössä, mutta ei se mitään, koska aiheet olivat mielenkiintoisia ja kertaus on opintojen äiti. Asioista on hyvä puhua useammassa eri viheralan tapahtumassa, jotta esim. uusi tutkimustieto leviäisi mahdollisimman laajalle alan tietoisuuteen, mahdollisimman moni kuulisi siitä ja uusi tutkimustieto ja uudet käytännöt otettaisiin käyttöön, eivätkä tutkimustulokset/ jonkin hankkeen tulokset unohtuisi pölyttymään tutkimuslaitoksen/hankeen arkistoihin. Olen iloinen, että omat paikalliset asiantuntijat Paula Syri ja (kai raahelaistakin voi melkein paikalliseksi kutsua :)) Jari Särkkäkin pääsivät ääneen.

Oli hienoa, että järjestelyt sujuivat näin hyvin tässä tilanteessa. Kun vuoden sisään ovat mahtuneet Oamkin Luonnonvara-alan yksikön lakkautusuhka, päätös hortonomikoulutuksen loppumisesta ja Luonnonvara-alan yksikön sijaintimuutoksen suunnittelu, olisi Luonnonvara-alan yksiköllä varmasti ollut kädet täynnä töitä ilman Pohjoisen Viherpäivän järjestelyvastuutakin.

- Tapahtuman järjestäjiltä puuttuu asiakaspalvelun lähestymistapa. Tilaisuudessa ei tullut tunnetta, että seminaariosallistuja olisi ollut tärkeä kohderyhmä.
- Iltaohjelma riittävän aikaisin seminaarilaisten tietoon. Nyt karsi väkeä!
- En osaa sanoa
- Teku oli hyvä paikka :)
- Mielestäni kaikki sujui hyvin.
- Tilat ja puitteet oli hyvät, virtuaalilabra oli hyvä lisä mutta sisältö vähän heikko viheralan näkökulmasta.

OSAO:n rooli jäi olemattomaksi. Olisi pitänyt saada jo järjestelyvaiheessa kontakti oppilaitokseen.

- Ruusuja: tilaisuus oli sopivan mittainen ja sisältöinen.
- Risuja: kuuluvuuden parantaminen, jonkun huolehdittava koko ajan mikrofonin sijainnista.
- Iltatapahtuman sisällöstä olisi mielestäni pitänyt olla jo kutsussa.

- Järjestelyt toimivat hyvin. Pienoinen pettymys oli kun Jyri Uimonen ei ollut paikalla, mutta Jari Särkkä paikkasi hyvin sairastuneen. Luennoitsijat olivat hyviä.
- luennot olisi hyvä saada paperiversiona, nyt tiedot ovat omien pikaisesti tehtyjen muistiinpanojen varassa
- Ohjelma turhan kasvipainotteinen.
- Paikka olisi voinut olla ainoastaan viherpäivien osallistujille eikä hälyisä oppilaitos.
- Ei ole moitittavaa. Varmasti on ollut paljon työtä järjestää Viherpäivät.

Kiitos!

- Tilaisuus oli erittäin hyvin järjestetty ja oli todella mielenkiintoinen kaikin puolin. Harmi vain kun yksi luennoitsijoista oli sairastunut, sillä ne aiheet etenkin kiinnostivat minua ja niistä olisi varmasti saanut enemmän irti jos luennoitsija olisi itse esittänyt luentonsa. Tosin "tuuraajat" osasivat hekin asiansa erittäin hyvin :)
- Oppilaitoksen tilat olivat tilaisuuden kannalta ihan hyvät. Konserttisali oli toimiva luentoja varten. Pidin siitä, että esityksien joukossa oli yksi opinnäytetyö. Ruokailu ei tosin tahtonut toimia, sillä suurin osa opiskelijoistakin näytti pyrkivän syömään samaan aikaan ja ruuhka oli aika kamala. Näytteilleasettajatila ei ollut kovin mukava, kun tila toimi myös läpikulkupaikkana ruokalaan ja ulko-oville.
- Kokonaisuudessaan onnistunut tapahtuma!
- Ei minkäänlaista epäonnistumista. Olin erittäin tyytyväinen kaikkeen seminaarissa. Lisäksi erittäin, erittäin suuri kiitos hienosta ja hyvästä iltaohjelmasta.
- Ohjelma oli loistava!!
- Verkostoitumismahdollisuudet olivat huonot. Tilaisuuden järjestäminen osittain meluisassa ja ruukaisessa alutilassa ja yleisissä ruokaloissa ei oikein toiminut.
- Luentosali oli hyvä, mutta väliaikojen tilat rauhattomat ja sekavat, koska opiskelijat olivat samassa tilassa. Keskustelu ja verkostoituminen oli hankalampaa.
- Opastus paikan päällä olisi voinut olla parempaa, samoin ennakkotiedottaminen. Luultavasti siitä syystä näytteilleasettajia oli vähän. Vertaan järjestelyjä parin vuoden takaiseen Kittilän tapahtumaan, se oli mielestäni järjestetty hyvin.
- + ammattitaitoiset ja mielenkiintoiset luennoitsijat
+mielenkiintoisia aiheita
- Ennakkotiedottaminen päivän aikatauluista oli mielestäni hieman puutteellinen. Siksi ilmoittautuminen osaltani venyi myös. Esim. mahdollisuudesta osallistua illalliselle selvisi vasta päivän kuluessa.
- Perusasioiltaan järjestelyt toimivat hyvin. Ruokailuun meno olisi vaatinut hieman enemmän opastusta. Myös valmiiksi kootut materiaalit ilmoittautumisessa olisi antanut viimeistellymmän vaikutelman. Esitykset oli kiinnostavia ja ohjelma eteni sujuvasti. Salin lattialla ollut kukkakimppu herättä hieman ihmetystä... ei oikein näkynyt kuin eturiviin.
- Ruusuja:
  - Tilaisuuden ohjelma oli monipuolinen
  - Tilaisuus pysyi hyvin aikataulussa
  - Puhujat olivat valmistautuneet hyvin esityksiin

Risuja:

- Näytteilleasettajia olisi voinut olla enemmän

- Kiitokset järjestäjille.

11. Anna ehdotuksesi ja ideasi seuraavan Pohjoisen Viherpäivän järjestäjille!

Vastaajien määrä: 34

- Enemmän ammattilaisille suunnattua jutustelua. Salissa suurin osa jo vuosia alalla olleita niin perusteet on varmaan jo selvillä alasta. Luennoitsijat alisuorittaa osaamistaan jos joutuvat selittämään kuin "hölömöille" asiaa.
- Yksipäiväinen tapahtuma on hyvä. Retkipäivä kohteisiin olisi hienoa, mutta voihan niissä vieraila omatoimisesti myöhemmin.
- Tapahtumapaikkana Oulu on mielestäni passeli. Vaihtoehtoisesti myös esim. Rovaniemi, Kemi, Kajaani tms.

Tapahtuma on yksipäiväisenä hyvä.

- Tapahtumapaikka voisi olla Tornio. Päivissä voisi hyödyntää kahden valtion tietotaitoa.
- viheralan muutokset (esim. kotimainen kysyntä ja tarjonta, ulkomaankauppa, säädökset, ilmastonmuutos, opetus-tutkimus-neuvonta) ja miten Pohjois-Suomen viherala sopeutuu muutoksiin
- voisi olla koko päivän kestävä tulevaisuusverstas, johon muutama hyvä alustus näkymistä
- työskentely tapahtuu eri muutosvoimia pohtivissa ryhmissä

- olisiko pitkästä aikaa Tornion vuoro, myös Rovaniemi mahdollinen
- Tapahtumapaikka voisi olla esim yliopisto Linnanmaa. Teemoina nimenomaan pohjoiseen liittyviä aiheita, niin kasvillisuuden kuin muunkinlaisen viherrakentamisen osalta.
- Päivä olisi mukava kaksipäiväisenäkin. Asiaa riittäisi varmasti molemmille päiville.

Pohjoisen viherpäivien pitopaikka voisi olla jatkossakin Oulu, sillä Oulun ympäristöstä oli paljon enempi osallistujia, kuin esim. Rovaniemen ympäristöstä.

Jos pitopaikka on esim. Helsinki, silloin ei puhuta ollenkaan Pohjoisen viherpäivästä.

- Yksipäiväinen yleensä, jos tutusumiskohteita, niin sitten kaksipäiväinen.
- Olisi mukava, että Pohjoisilla Viherpäivillä voisi jatkossakin käydä tutustumassa kiinnostaviin paikallisiin viheralaan liittyviin kohteisiin. Ehdotan seuraavan Pohjoisen Viherpäivän järjestämispaikaksi Kalajoeta. Pohjois-Suomea se on sekin, vaikka onkin etelämpänä kuin Oulu. Kalajoella olisi hyvät tilat tapahtuman järjestämiselle, osallistujille majoitusvaihtoehtoja mökkimajoituksesta tasokkain hotellihuoneisiin, kauniita ja omaperäisiä maisemia ja keskustassa uusia ja uudehkoja puistoalueita jokivarressa. Pohjoisessa Viherpäivässä voitaisiin käsitellä mm. perinnemaisemien ja kylämaisemien hoitoa ja ennallistamista sekä niiden merkitystä alueen vetovoimalle mm. uusien asukkaiden ja matkailun kannalta. Tästä on Kalajoellakin kokemusta. Toivoisin, että tapahtuma olisi kaksipäiväinen, mutta olisi mahdollista osallistua molempiin tai vain toiseen päivästä.
- Levillä v. 2011 oli mm. ryhmätyö, joka mahdollisti verkostoitumisen. Alan työllisyydestä olisi syytä olla seminaari aihe. Myös, missä mennään julkisen sektorin ulkopuolella vihersuunnittelun ja alan näkymissä? Tapahtumakaupunkina Oulu on hyvä kohde, koska sen saavutettavuus on parhaasta päästä. Yksi päivä riittää.
- Yksi päivä riittää
- Olisi mukava, että viherpäivä vakiintuisi järjestettäväksi aina kahden vuoden välein. Seuraava seminaari voisi olla Oulua pohjoisempana, Rovaniemi tms... Koska aiheita ja teemoja riittää, voisi tapahtuma olla kaksipäiväinen ja jakaa eri aiheet selkeisiin sessioihin.
- Kehittämistä ja teemoja en osaa näin äkkiä sanoa.
- Tapahtuman pitäisin kuitenkin yksipäiväisenä.
- v2014 Tornion kaupunki voisi olla isäntänä.
- 2 päiväinen toimii jos ohjelma (kohde) on riittävän kiinnostava.
- Teemoja:
  - ilmastonmuutosten vaikutus P-Suomen osalta
  - pohjoisten viherrakennuskohteiden esittelyä
  - joku ulkomaalainen mielenkiintoinen tutkimushanke tai kohde-esittely.
  - pohjoisten matkailukeskusten ympäristörakentaminen meillä ja muualla
  - ulkoilu- ja virkistysreittien toteutus P-suomessa. Käytännön esimerkkejä ja haasteita toteutuksessa

Pitopaikka:

- Rovaniemi
- Tornio
- Sodankylä

Tapahtuma voisi olla kaksipäiväinen, jolloin toinen päivä seminaaria ja toinen päivä joko retkeilyä tai työpajatyöskentelyä.

- Yksipäiväinen on aivan riittävä.
- kaksipäiväinen; toisena luentoja/paneeli, toisena tutustuttaisiin julkisiin ja YKSITYISIIN viherrakennuskohteisiin. Kun aina tahtoo olla nämä tutustumisjutut julkikohteita ja oma työ on enimmäkseen nimenomaan yksityispihojen suunnittelua. Ei siinä jotkin kaarevien terässiltojen ja kirkkomaiden valaistusratkaisut hirveästi jaksa kiinnostaa. Toki niitäkin ideoita voi soveltaa jossain määrin omassa työssä, mutta kuitenkin...
- Hyvä näinkin, jos luennoitsijat hyviä. Aiheita voisi olla edelleenkin uutuudet, hinnoittelu, uhkat (taudit, tuholaiset yms), alan yrittäjien esitelmää (taimistot), tutkimukset, omenapuu-, päärynäpuujutut... yms yms

Ehkä vain yksipäiväinen.

Vaikka Haapavesi

Kiitos!

- Oulu-Tornio-Rovaniemi hyviä paikkoja seminaarille. Ehkä 1 päivä saanee osallistujia enemmän liikkeelle.

Aiheet voivat olla entiseen tapaan tarpeeksi monipuolisia niin tulee kaikille jotain. Ehkä alalla toimijoita niin vähän että jos tilaisuus hyvin kapea-alainen, se karsiin osallistujamäärää

- konkretiaa kasvien viihtymisestä, katteet, lannoitus, kasvualusta, leikkaus esim. kaupunginpuutarhoissa ?

- Suunnittelucaset. Kasvualustat. Kasvinsuojelu Rovaniemi.
Kaksipäiväinen.
- Kemi, Tornio, Rovaniemi ?
Kaksipäiväinen, toisena päivänä kiertoajelu kohteissa
- Ehkä kaksipäiväinen olisi sopiva.
- Yksipäiväinen tapahtuma on riittävä, sillä silloin on helpompi järjestää asiat niin että paikalle pääsee. Kasvillisuuden menestymistutkimukset ja uudet lajit kiinnostavat edelleen. Muutkin uutuuudet ja ns. yleishyödylliset asiat kiinnostavat erittäin paljon. Suunnittelupuolelta kiinnostavat uudet innovaatiot ja ehkä juuri myös "erikoisten" alueiden suunnitelmat. Ja tietysti niitä toteutuksiakin olisi hieno kuulla niin suunnittelijan, rakentajan, kuin rakennuttajan ja käyttäjien osalta. Olisi hienoa kuulla esim. miten Saanan suunnitelmat ovat toteutuneet ja miten suunnitelmat ovat muuttaneet paikallisten ajatuksia maisemasta jne.
- Pidän luennoista, joilla esitellään esimerkiksi kaupunkien viheralueita koskevia viimeaikaisia kehityskulkuja. Pidän laaja-alaisempien suunnitelmien esityksistä, kuten viime kerralla Toppilan uuden asuinalueen ranta-alueen suunnitelmat ja Kittilään tuleva opinnäytetyö.
- Kehittäisin tapahtumaa siten, että ottaisin mukaan enemmän viherrakentamiseen liittyviä puheenvuoroja/esityksiä, sillä tänä vuonna ei muistaakseni ollut yhtäkään viherrakentamisen teemaan liittyvää esitystä.
- Tapahtumapaikka oli erinomainen. Kaksi päivää lienee liian pitkä, tai sitten eka päivänä iltapäiviä + ilta sekä toisena päivänä pelkkä aamupäivä - miltä kuulostaa?
- Pohjoisuuteen liittyvät teemat kaikinensa
- Yksi päivä on hyvä, yöpyminen karsii aina ihmisiä.
Pohjoinen paikka hyvä, voisiko antaa pallon aina vapaaehtoiselle paikalle??
- Pohjois-Ruotsin kaupunkien ja konsulttien suomenkielentaitoiset voisi kutsua seuraavalla kerralla mukaan laatimalla kutsu, ohjelma ja esitysten kirjallinen info myös ruotsiksi, vaikka varsinainen tapahtuma olisikin kokonaan suomenkielinen. Toisaalta kaksikielisyys voisi tuoda tapahtumalla aivan uudenlaista potkua ja resursseja mm. pohjoismaista yhteistyötä tukevilta säätiöiltä puhumattakaan ruotsalaisista näytteilleasettajista.
- Järjestävän paikkakunnan kunta/puistotoimi mukaan, ehkä helpompi hoitaa kontaktit. Paikka: Kemi, Tornio, Rovaniemi; en tiedä onko näissä paikoissa jo ollut. Onko Raahe liian etelässä?
Kaksipäiväinen parempi, verkostoituminen helpompaa.
- -kaksi päiväiset aina eri puolilla Pohjois-Suomea, vapaata keskustelua tulisi enempi
- Monipuolisemmin voisi olla erityyppisiä esityksiä: esim. pitkien luentojen rinnalla osa esityksistä 15 min tietoiskuja, vaikka tietyn teeman ympäriltä 4x15 min. Paneelikeskustelu jotain ajankohtaisesta aiheesta.
- Osallistuin ensimmäistä kertaa tapahtumaan, mutta mieleeni tuli, että TAAJAMAMETSÄT voisivat olla seuraavan tai jonkin tulevaisuudessa olevan Pohjoisen Viherpäivän teema. Mielestäni yksipäiväinen tapahtuma on hyvä - osallistuminen on tehokkaampaa.